

CrossConnect
MINISTRIES

TI AYAT TI DIOS, BIAGTAYO

PASET 2

NI JACKIE OESCH

**TI PAKASARITAN TI PANAGSAGABA NI CRISTO
MANIPUD KADAGITI LIBRO A MATEO, MARKOS, LUKAS,
KEN JUAN**

LEKSION 1: *KITAEM, TI ANAKMO* – NI JESUS, TI PAGULIDANAK

LEKSION 2: *DIOSKO, DIOSKO* – NABAYBAY-AN

LEKSION 3: *INKAYO KEN IBAGAYO!* – NAGUNGAREN ISUNA!

LEKSION 4: *KET NALUKATAN DAGITI MATADA* – ALDAW TI PANAGUNGAR

LEKSION 5: *IBAONKAYO* — NI JESUS, TI KAPPIAK

LEKSION 6: *AY-AYATENNAK KADI?* — PAKANEM DAGITI KARNEROK

LEKSION 7: *INKAYO ITI AMIN A LUBONG* — TI BILIN NI JESUS

“Indulinko dagiti Saom ditoy Pusok...”

SALMO 119:11

UMUNA A LEKSION

KITAEM, TI ANAKMO

LUKAS 23 KEN JUAN 19—NI JESUS, TI PAGULIDANAK

PAKABUKLAN ITI LEKSION 1

Pakabuklan	2
Pakauna	3
Leksion 1: Lukas 23, Juan 19	
• Ti Umuna a Balikas manipud iti Krus	4
• 1 Peter 2:20-23—Ni Jesus, Ti Pagulidantayo	5
• Ni Jesus, ti Inosente a Kriminal	6
• Ti Manangngaasi Unay nga Anak	8
• Ikawesyo ti Kinamanangngaasi	9

PAKAUNA

Nailansa ni Jesus iti krus. Naparigat ti bagina babaen iti ut-ot. Ikarkarigatanna ti umanges. Ti bibigna ket kimsen ken namagaan. Ti bagina a nadigos iti namagaan a dara ket adda a nailansa a nakaibuyangyang tapno makita ti lubong. Ngem, iti laksid dagitoy amin a banag nagib-ibtur isuna, adda pay ti saan a nalpas a trabahoen ni Jesus. Denggen no ania dagiti ibagbagana bayat nga aglaklak-am isuna iti di a mailadawan a pannakaparigat. “Ama, pakawanem ida!” “Ita nga aldaw makipagnaedka kaniak.” “Ina, kitaem ‘toy anakmo.” Inbaga ni Jesus kadagiti adalanna a nakitadan ti Ama gapu ta nakitada Isuna (Juan 14:9). Kitaem dagitoy a balikas ni Jesus tapno matakuatam ti kasisigud ti Amana. Kas iti pagsasao a kunana, “Kas iti ama, kasta met ti anak.”

Adu a tawen pay sakbay a nagawis ni Jesus iti sangapulo ket dua a lallaki tapno surotenda Isuna ken inkarina kadakuada nga aramidenna ida a mangngalap kadagiti tattao. Ket uray pay idia krus sinursuroanna ida babaen iti panangipakitana iti pagulidanan. Babaen iti surat ni Pedro (1 Pedro 2) nangegtayo ti awisna ken naguyogoytayo babaen ken Pedro a suroten dagiti tugot ni Jesus uray pay iti panangibtor kadagiti pakarigatan ken pannakaparigat. Ti Maysa a sursurotentayo ket saan a dumawdawat iti nalablaves ngem iti adda nga inibutranna. Ammoen no ania ti nangiduron ken Jesus tapno agtuloy a paglasatanna amin dagitoy.

Ipatteg amin a banag nga inbaklay ni Jesus para kenka babaen iti panagsagaba ken ipapatayna. Ipaaymo Kenkuana ti naimpusoan a panagyaman ta nagbalin Isuna nga inosente a kriminal nga inaw-awitna dagiti pakaibabainantayo. Daytoy ti pagayatan ti Dios a “para iti biangtayo inaramid ti Dios isuna a basol Isu a di makaammo iti basol, tapno babaen Kenkuana agbalintayo a kinalinteg ti Dios.”

LEKSION 1

Paset 1

PAKAUNA: Nailansan ni Jesus iti krus nanipud pay iti maika-siam iti bigat (maika-tallo nga oras—Markos 15:25) a nagpatingga iti maika-tallo iti malem (maika-siam nga oras—Markos 15:34). Dagiti nagsurat kadagiti Ebanghelio ket nakailistada iti pito a daras a nagsao ni Jesus bayat a nakailansa iti krus. Kitaentayo apagbiit dagitoy a balbalikas a sinao ni Jesus. Iti maminsan pay, maguyogoykayo nga umasideg iti sakaan ti krus. Nakapsuten ni Jesus ken dandanin ken patay. Mabalin a narigat a manggeg dagiti balikas ni Jesus ngem diyo kayat a maliblawanyo dagiti banbanag nga ibagana.

ARAMIDEN: Basaen manen ti Lukas 23:34a. Manen, ania ti inbaga ni Jesus? _____

PANAGSANAY:

1. Nailista ni Lukas ti umuna a balikas nga insao ni Jesus kalpasan a sinalpot ti lansa dagiti ima (mapapati a naipalok ti lansa iti nagbaetan ti tulang iti imana.) ken sakana. Naipisok ti krus iti abot a nanggun-gon ti nadangran a bagina ken nangapiras dagiti napirpirgis a lasagna. Ket, ti umuna a balikas manipud iti ngiwat ni Jesus ket: “Ama, _____ ida.”
 2. Isursuro iti pakasaritaan a nakaro ti pannakaibabain dagiti nailansa iti krus a naibuyangyang a silalamolamo tapno makita ti kaaduan. Mapanunottayo a pudno a napasamak daytoy ken Jesus gapu ta nabasatayo nga adda iti asideg ti krus dagiti soldado a makumikom a mangbingbingay kadagiti badbadona babaen iti binnunotan. Awan iti nabati ken Jesus. Pudno a inagawda amin nga adda kenkuana ngem inkararagna latta para kadagiti kabusorna, “Ama _____ ida ta dida _____ no ania ti _____.”
Ania kadi ti ar-aramidenda? _____
-

Dinawat ni Jesus iti Amana a *pakawanenna* dagiti adda a nangilansa iti Kakaisuna a Santo ken kakaisuna nga Anak.

PAGPAMPANUNOTAN: Iti panangpampanunottayo nalaka unay a damagentayo iti bagbagitayo ti saludsod nga, “Ania ngata ti adda nga inaramidko?” Ngem daytoy kadi ti saludsod a rumbeng a damagen? Awan sabali a maaramidan ti maysa no di ti agtugaw a siuulimek ken panunotenna ti adda nga inaramid ni Jesus. Awan ti basol nga inaramid ni Jesus. Saan nga inallilaw ni Jesus dagiti adalanna, ni Pilato,

wenno uray siasinoman para iti dayta a banag. Isuna no ania ti ibagbagana a kinasiasinona. Saan man laeng a bimmales ni Jesus wenno nagipangta idi a tunggal maysa ket ibatbatoda Kenkuana dagiti pananglalaisda Kenkuana. Ngem ti inaramid ketdi ni Jesus ket “intalekna ti bagina iti daydiay nalinteg nga Ukom (1 Pedro 2:22-23).” Dagiti Kapampanunotam: _____

Paset 2

PANANGIPAKAT:

1. Gapu ta inaramid ni Jesus ti rumbeng nga aramidenna, aniada dagiti ipasimudaagna iti biagko? Basaen iti 1 Pedro 2:24. _____
2. Iti umuna a paset iti trbahona insursuro ni Jesus ti maaw-awagan a kas Sermon iti Bantay. Naisurat daytoy iti Mateo 5, 6, ken 7. Basaen ti panursuro ni Jesus iti Mateo 5:44. “Ngem kunak kadakayo: _____
3. Ti isursuro ni Jesus ket isu ti urnos para iti baro a pagarian nga impasdekna ken intedna kadatayo amin ti pagulidanan a rumbeng nga _____ dagiti kabusortayo kas iti _____ kadagiti kabusor ken inkararaganna ida. Ni Jesus ti napaypayso a ladawan ti Dios nga Isuna met laeng tapno makitatayo amin. Iyan-anninawna ti awan pilpilienna nga ayat ti Amana ta ni Jesus ket immay a kas naan-anay nga Anak ti Dios.
4. Agsipud ta ni Jesus innikkannak iti pagtuladan a surotek iti innaldaw a panagbiag, ania ngata a wagas a mabalina nga usaren ti Dios ti biagko a mangipakita ti ladawanna kadagiti adda iti aglawlawko? _____

PANAGIKABESA: Nangikabil ni Jesus iti pagtuladan para kadatayo. Ti aramidna ket kas da la pagtuladan a patugotantayo. Ania ti ibagbaga ni Pedro iti 1 Pedro 2:20^b-21? “...ngem inton agaramidka iti _____ ken _____ gapu iti daytoy _____, daytoy ket _____ a banag iti imatang iti _____. Ta daytoy ti nakaayabanyo, gapu ta ni _____ ket nagsagaba met para _____, nga ibatianna kayo iti _____, tapno mabalinyo

_____ dagiti tugotna.” Isuratmo daytoy a bersikulo iti bassit a papel ken kitaem no ania ti kaipapananna para kenka...

- nga agsagaba gapu iti panagamid ti naimbag
- nga ibturan dagiti pakatuokan a kakuyogna ti anus
- a naawagan nga agsagaba para iti kinalinteg
- a surotan dagiti tugot ni Jesus

KARARAG: Isuratmo ti kararagmo a mangipakita iti pagulidanan nga inpakita ni Jesus iti 1 Pedro 2:20_b—24. _____

Paset 3

PAKAUNA: Nagkararag ni Jesus para kadagiti kabusorna ket ita inikkannatayo ni Lukas iti gundaway a dumngeg iti saritaan iti nagbaetan da Jesus ken iti maysa kadagiti kriminal. Iti rugrugina agpada dagiti dua a kriminal a “nangibato iti pananglaisda ken Jesus (Mateo 27:44).” Ita iti Lukas 23:40 nangegantayo ti maysa kadakuada a mangtubtungar iti sabali, ipukpukkawna iti kriminal iti sabali a sikigan ni Jesus. Denggen a nasayaat....

ARAMIDEN: Basaen ti Lukas 23:41—43

PAGPAMPANUNOTAN: Maysa kadagiti kriminal iti nangibaga iti sabali, “Maiparbeng laeng a madusata, ta aw-awatenta laeng ti maitutop kadagiti aramidta...” Inpudno daytoy a tao ti basol. Inaklonna nga adda dagiti madi nga inaramidna. Maiparbeng laeng kenkuana ti pannakadusana, uray pay ken patay. Nabigbigna ti panagkaspulanna iti pammakawan. Ket kinunana ken Jesus, “Laglagipennak...” Pakawanennak.

PANANGIPAKAT: Ania met kaniak? Ania kadagiti kriminal iti mabalin a pakaipadaak—ti kadi maysa a nagtultuloy nanglalais ken Jesus a patienna a basolna no apay nga adda pay laeng a nakailansa iti krus, wenno ti maysa a nangkiddaw ken Jesus a laglagipenna isuna ta kasapulan ti Mangisalakan?

PAGPAMPANUNOTAN: Kaibagbaga laeng ti maysa a kriminal iti kaduana, “Ngem daytoy a tao ket awan ti aniaman a banag nga inaramidna a dakes.” Nabigbig manen ti kinainosente ni Jesus iti ania man a dakes nga aramid. Awan ti nakita ni Pilato a basol ni Jesus ken uray met daytoy a kriminal. Inosente ni Jesus.

PANANGIPAKAT:

1. Sireregtaak kadi a mangbibig ti kinainosente ni Jesus ken ipudnok ti kinainosentena kadagiti sabsabali? Pabasolek kadi ni Jesus gapu kadagiti banbanag a napasamak iti biagko a kasla basolna dagiti dadduma a dakes nga ar-aramid? _____

2. Kasano ngata nga aganninaw iti biagko no ania ti patpatiek a kinapudno maipapan Kenkuana? _____

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Kalpasanna, ti nagbabawi a kriminal ket nangisawang iti nalawag a balikas. Kinunana, “Lalagipennak inton umayka *iti Pagariam*.” Nalukatan ti mata daytoy a lalaki ta nabigbigna ni Jesus a kas Ari. Nangegna dagiti pananglalis ken dagiti tattao a nangum-umsi ken Jesus a kas Ari dagiti Judio, ti Ari ti Israel. Mabasa ti naisurat iti ngatoen ti ulo ni Jesus: “Jesus a taga-Nazareth, ti Ari dagiti Judio (Juan 19:19).” Iti laksid ti adu a pananglalis ken panangpabpabain inbaga latta daytoy a tao a ni Jesus ket Ari.
2. Ket siraragsak ni Jesus a nagpakawan iti daytoy a kriminal isu a nangibaga a ni Jesus ket Anak ti Dios, ti Ari ti Israel, ti Ari dagiti Judio. Ta para ken Jesus daytoy ti mangted iti dayag iti Amana, isu nga maam-ammo ti amin babaen iti Anakna, Isu a pakaisalakanan ti amin ken maaddaanda iti pannakaammo iti kinapudno (1 Timoteo 2:4).

PANANGIPAKAT: Wen, ni Jesus ti Ari iti Israel. Kayat ni Jesus nga isu ti Arik. Kas iti daytoy a tao mabigbig ken awatek kadi ti kina-inosente ni Jesus? Dawatek kadi Kenkuana a laglagipen ken pakawanennak? Bigbiggek kadi ti kina-Arina ken ibagak a ni Jesus ti Apo ti biagko? Kangrunaanna iti amin, mangegak kadi met ni Jesus a saonna, “Ita nga aldaw makipagnaedka Kaniak idiay Paraiso?”

KARARAG: Isuratmo ti bukodmo a kararag a mangiyan-anninaw kadagiti balikas ni Jesus iti kriminal, “Ita nga aldaw makipagnaedka Kaniak idiay Paraiso.” _____

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 19:25-27. Ni laeng Juan ti kakaisuna a nagsurat iti Ebanghelio a nangibaga kadatayo dagitoy a balikas. Dagiti balikas ket para kadagiti kapapatgan ken Jesus, ti inana ken “ti adalan nga inay-ayat ni Jesus (John 13:23),” a managan Juan.

SALUDSOD: Ania ti inbaga ni Jesus iti inana? _____
Ania met ti inbaga ni Jesus ken Juan? _____

PANAGSANAY:

1. Siasino dagiti naguurnong iti sakaan ti krus (bersikulo 25)? _____

2. Siasino ti nakita ni Jesus (bersikulo 26)? _____
3. Siasino ti nakatakder iti asideg (bersikulo 26b)? _____
4. Pinagsinnukat ni Jesus iti ina ken ti anak ket iti anak ti ina. Kalpasanna ania ti naibaga kadatayo iti bersikulo 27b? _____

Paset 4

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Asidegen ni Jesus ken patay. Ib-ibturanna ti napalalo nga ut-ot. Kalpasanna nakitana ti inana a mabalina a siuulimek a nakatakder iti asideg iti dandanin matay nga Anakna. Nadlaw met ni Jesus ni Juan a nakatakder iti asideg. Makipagrikna ti pusotayo ken ni Maria. Ti ina a kayatna a silalailo a mangsakroy ti ulo ti matmatay nga anak ken aprosanna ti rupana a nadigos iti namagaanen a dara. Maysa nga ina a kayatna nga ep-eppen ti ut-ot ti naparparigat a bagi ket alaenna iti bukodna a bagi ti saem ken panagtutuok. Ngem adda a nakabitin ni Jesus iti krus. Agsagsagaba ni Maria iti

napalalo a saem ken pannakariribuk. Kinuna ni Simeon ken Maria iti Lukas 2:35 idi nga adda isuna ken Jose idiay templo a ti _____

2. Naibaga kadatayo a *nakita* ni Jesus ti inana ken gayyemna, Nakita ida ti *mata* ni Jesus ket napunno iti kaasi kadakuada.

a. Iti Mateo 9:36 *nakita* ni Jesus dagiti _____ simnek ti _____ kadakuada gapu ta _____ ken _____ a kasda la _____ nga awan _____.

b. Iti Mateo 14:13-14 naamoantayo a nalimed a pimmanaw ni Jesus, putputong a lugar... ngem idi simmanglad isuna iti sabali a bangir ti dan-aw *nakitana* ti adu a tattao ken linipatna ti bukodna a pagkasapulan. Ti _____ para kadagiti tattao ti nangitunda ken Jesus nga _____.

c. Manangngaasi ti kababalin ti Dios no siasino Isuna. Iti Exodo 34:6 ania ti inbaga ti Dios maipapan kenkuana, “Ti Apo ket _____ ken _____ ania pay ti kinunana maipapan Kenkuana iti Exodo 22:27b? _____

d. Manipud ken Jesus maamoantayo a ti kinamanangngaasi ket agayus manipud iti kaunggan a katatao ti maya a tao saan nga agatud iti akinruar a paspasamak. Awan maaramidan ni Jesus no di agayat ken mangaasi. Daya ti pudno a kinasiasinona. Naibaganaan daytoyen, makapasiddaaw latta a panunoten a maseknan ken panpanunotenna latta ti inana ken ti gayyemna uray pay iti kanito ti ipapatayna. Wen, daytoy ti pagulidanan nga itedna kadatayo.

PANANGIPAKAT: Guyguyugoyennatayo ni San Pablo nga uray met datayo ket rumbeng a naayat ken naasitayo kadagiti tattao ti Dios. Ania ti pakaguyugoyantayo nga aramiden kas tattao nga ay-ayaten ken ipatpateg ti Dios iti Colosas 3:12? _____ dagiti bagbagiyo iti....

_____,
_____,
_____,
_____, ken
_____.

PANAGIKABESA: Ti Colosas 3:12 ti baro a bersikulo ti maiyawis ita nga ikabesayo. Mapalagipantayo iti ladawanna nga isu iti nakaparsuaantayo (Genesis 1:27), ti ladawanna ti nangted kabaelan kadatayo tapno iparang iti lubong. Kimmita ni Jesus a napnoan ayat ken asi ket nakitana dagiti tattao nga agladladingit ken dagiti adda iti nakaro a saem ken un-unnoy. Iti asi ken ayatna kadakuada inpaigidna ti bukodna pakakumikoman tapno laeng tulonganna ida a napnoan ayat babaen iti panangipaayna para iti tunggal maysa. Manen, inikkantayo iti maysa a pagulidanan a rumbeng a surotentayo dagiti tugotna (1 Pedro 2:21).

SALUDSOD: Ania ngata ti kalanglanga ti biagko no mangipakitaak iti ayat ken asi kadagiti sabsabali babaen iti panangipaigidko kadagiti pakakumikomak tapno tulongak dagiti sabsabali? _____

KARARAG: Ti ayat ken asi ket isu ti kababalin ni Jesus, ti kakaisuna nga Anak ti Dios. Dawatem iti Apo a papigsaennaka iti panagayat ken panangngaasi. Dawatem kenkuana a buklena kenka ti puso a naayat ken naasi kadagiti sabsabali. Dawatem Kenkuana a tulongannaka a manglipat iti bagim para kadagiti sabsabali iti tiempo ti panagkasapulan. _____

MAIKADDUA A LEKSION

DIOSKO, DIOSKO

MABASA MANIPUD KADAGITI UPPAT NGA EBANGHELIO-NABAYBAY-AN

PAKABUKLAN ITI LEKSION 2

Pakabuklan	11
Pakauna	12
Leksion 2: Markos 11:1—11	
• Jesus, ti Nabaybay-an nga Anak	13
• <i>Tetelestai!</i> Natungpalen	15
• Ti Pannakaitanem ni Jesus	16
• Panangpampanunot iti Dayta nga Aldaw	18
• Naserraan iti Uneg ti Tanem	19

PAKAUNA

Awanen ti dakdakkell pay a panagsagaba ni Jesus no di ti naminpinsan a panangbaybay-a kenkuana ti Amana. Ti pakabuklan ti pungtot ti Dios ket naminpinsan a naiparakupok iti Anakna idi nga inpukkaw ni Jesus, “Diosko, Diosko, apay a binaybay-annak?” Dagitoy a balikas ket mangited kadayo iti baro a naun-uneg a pannakaawat ken panangbigbig iti balikas ti Dios kadagiti Israelita iti Deutoronomio, “Dikanto pulos a panawan ken baybay-an” ken dagiti balikas ni Jesus kadagiti adalanna sakbay iti pannakaiyulina idia langit, “Addaakto kadakayo nga agnanayon agingga iti panungpalan ti lubong.” No ania ti inibturan ni Jesus, inaramidna para kaniak! Gapu ta inaramidna saanako a pulos a maisina manipud iti ayat ti Dios a nagbalin a kukuak babaen ken Cristo Jesus (Roma 8:38-39).

Adda pay tallo a nabatbati nga oras... Naulimek. Dagiti ummong dagiti nagbuya a tattao ket mangrugidan nga agpapanaw. Agawiden dagiti tattao nga agturong idia Jerusalem para iti Paskua ken dagiti lumabas iti lugar a nakailansaan ikitada dagiti matada iti sabali a pagbutbutngan a kriminal, ti awan rugitna a kordero ti Dios, ang-angsenna dagiti maudi nga angesna.

Dumngeg a siaannad. No agbibiahekayo , sumardengkayo uray apagkanito laeng. Dumawdawat ni Jesus iti danum. Kasla man adda iti banag a kayatna nga ibaga...

LEKSION 2

Past 1

PAKAUNA: Naibaga kadatayo iti Markos 15:33 nga iti agarup agmatuon iti aldaw ti _____ nga oras nga adda ti panagsipnget iti sibubukel a _____. Daytoy a sipnget ket nagpaot agingga iti _____ ti oras, wenno alas-tres. No nagsao ni Jesus kadagita nga oras saan a naisurat iti Ebanghelio. Uray pay no tengnga ti aldaw daytoy ti kasipngetan nga oras. Ania ngata ti ibagbaga kadatayo ti Lukas 23:45? _____

ARAMIDEN: Basaen ti Markos 15:33—34. "...Ket nagpukkaw ni Jesus iti napigsa a timek, "
_____.
Kayatna a saoen daytoy ket, "
_____."

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Ita ket maika-siam nga oras. Madama a lalakl-amen ni Jesus ti maitutop a dusa dagiti basbasoltayo, ti kinaaddayo ti Dios. Adda nga ipapaayna ti pakabuklan a bayad para iti basol. Pagpasaranna ti inferno para kadatayo. Binaybay-an Isuna ti Dios nga Ama, inbati ken pinanawan ti Dios Isuna.
2. Ditayo pay napadasan ti napalalo a nabaybay-an. Iti amin a paset ti Biblia adda dagiti bersikulo a mangipatalged kadatayo a dinatayo panawan ken saannatayo a baybay-an. Ania kadi ti ibagbaga ti Dios kadatayo kadagitoy a pakabasaan?
 - a. Salmo 27:9-10 _____
 - b. Salmo 37:27-28_b _____
 - c. Jeremias 14:9_b _____
 - d. Hebreo 13:5_b _____
3. Mabalina a rumigat ti biag. Kas pangarigan, adda dagiti agkuna maipapan iti panagasawa a kas "maysa a pagpbibiagan nga inferno." Saoen met dagiti dadduma a ti biag ket kasla "dalan nga agturong idiay inferno." Dagiti kapadasan a simmangbay iti biag ket mabalina a nakaal-alinggaget ket madamag daytoy a saludsod, "Sadino ti ayan ti Dios iti amin dagitoy a pasamak?" Ti pakatuokan nga inibturan dagiti dadduma ket saan a nainkalintegan. Ti basol ti kakaisuna a

pakailawlawagan ti amin a kinaranggas ti biag. Ti Kapampanunotam: _____

4. Ti adda nga agdama a laklak-amen ni Jesus iti krus ket narigat a maawatan ta mapadpadasanna ti pungtong ti Dios iti basol. Ibaklay ni Jesus iti bukodna a bagi ti basol ti sangalubongan. Awan ti siasinoman a makabael a sumukat Kenkuana. Isuna laeng ti mangawit amin para kadatayo. Mabalin a mapanunottayo a ti kaipapanan ti mabaybay-an ket ti Dios saanna a sungbatan dagiti kararagtayo bayat ti panagpakpakaasitayo a denggenna. Mabalin a mapanunottayo a ti kaipapanan ti mabaybay-an ket saan a matay dagiti ay-ayatentayo iti biag agingga a ditayo ibaga, ket no matayda panunotentayo a pinanawannatayo ti Dios. Mabalin a panunotentayo a ti baybay-an ti Dios ket kaipapananna a didatayo makastrek iti trabaho wenno saan a maingato ti tangdan, ti panna kainaw ti maysa nga ubing, wenno ti salun-at a tartarigagayantayo. Idi a nagpukkaw ni Jesus, nagpukkaw a kas maysa a nabaybay-an iti ayat ti Ama ket ita ibturanna ti pungtotna, ti rurodna iti basol. Ti panagsagaba ken ipapatayna ket gapu iti basol ken ti Diablo. Gapu ta ti basol ket nagsaknap iti sangaparsuaan karamanka ken siak amin a parsua ket matay.
5. Mabalin a malagipmo manipud iti adalen *Plano ti Dios, Piliantayo*, ti adalen iti Genesis 1-11, nga inallilaw ti diablo da Adan kenni Eva tapno agsalungasingda iti Dios ken iti Saona. Daytoy a panagsalungasing ti nangdadael iti langenlangen iti nagbaetantayo ken iti Dios a saantayo met a kabaelan nga isubli. Daytoy ket maaramid laeng babaen iti pannakabalin ti Dios. Maikaritayo nga agsagrap iti pannusa ken ipapatay ngem kalikagumanna ti biag ken pannakaisalakan para kadatayo. Ti trabaho ni Jesus ket tignay a panangalan iti bukodna a bagi iti no ania ti maitutop kadatayo. Imbes nga itedna ni patay kadatayo inbaon ketdi ti Dios ti Anakna a Jesus a matay iti biangtayo. Ti sumaruno a bersikulo ket nagpintas ti panangiladawanna iti daytoy: “Ta ti supapak ti basol ket _____, ngem ti _____ ti Dios ket agnanayon a biag ken _____ ti _____ (Roma 6:23).” Dagiti kapampanunotam: _____

6. Makapagagar a kitaen nga awanen a nadakdakamat iti maipapan kadagiti pangulo dagiti padi ken dagiti agtuturayda. Pimmanawda kadin iti lugar ti nangilansaan iti krus? Nalpasda kadin no ania ti naisagana nga aramidenda? Panagkunada ngata a kalpasan a mailansa ni Jesus iti krus ken malpasda nga ibato dagiti pananglaisda kenkuana ket mabalindan ti pumanaw? Agpapan pay, ti ipapatay ni Jesus ket mabalin nga abutenna ti adu nga oras, uray pay al-aldaw. Ti kakaisuna laeng a pagteng a nangegantayo manen ida ket idi nga agririda ken Pilato maipapan iti pakaammo nga insuratna nga inlansada iti krus. Ti pakaammo ket ibagbagana no ania ti pammabasol dagiti tattao

ken Jesus. Mabasa a kastoy, “Jesus a taga-Nazareth, Ti Ari dagiti Judio.” Ania ti ipappapilit dagiti tattao a nasken nga isurat ni Pilato (Juan 19:21)? _____

Dagiti turayen dagiti Judio ket kayatda a dadaelen ti kinapudno ngem ita napunoanen ni Pilato. Mabalín a naupay isuna iti bukodna a bagi ken ti pannakaupayna a nagtignay a kas addaan iti bileg ken turay iti pannakausig ni Jesus. Ania ti insungbat ni Pilato iti adda a kidkiddawen dagiti agtuturay (bersikulo 22)? _____

Paset 2

PAKAUNA: Maika-Siam ti orasen. Dandanin italek ni Jesus ti Espirituna iti Amana. Nalpasen ti trabahona ngem adda pay iti banag a saoen ni Jesus sakbay a matay.

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 19:28-30.

PANAGSANAY:

1. Iti Juan 13:1 nabasatayo nga ammo ni Jesus nga umayen ti oras para Kenkuana a pumanaw iti daytoy a lubong. Ania ti ammo ni Jesus (bersikulo 28_a)? _____
2. Naan-anayen ti amin a banag. Nalpasen ni Jesus ti trabaho a nangibaonan Kenkuana ti Amana nga aramidenna. Numan pay no kasta, kaspulan a matungpal amin ti adda a naisurat iti Nasantoan a Kasuratan. Ket ania ti inbaga ni Jesus? _____
3. Awan duadua, kasapulan ni Jesus ti danum. Awan a pulos ti aniaman nga inin-inomna iti uneg ti siam nga oras. Narigat iti maysa a tao ti agsao no namagaan ti ngiwatna. Kinuna ni Jesus, “Mawawak.” Adda pay ti maysa a balikas a saoen a kayatna a mangegan ti sangalubongan. Ti kimbet ken namagaan a ngiwatna ket immawat iti espongha a napasagepsepan iti naalsem nga arak a naiyawat iti ngiwat ni Jesus babaen iti pannakaiyungkayna iti sanga ti kayo a hisopo. Ania ti inbaga ni Jesus kalpaskan a nakainum (bersikulo 30)? _____
_____ Iti Griego daytoy a balikas ket naipatarus iti maymaysa laeng a balikas: *Tetelestai*. Ti platar ti tignay a balikas ipakitana a nalpasen, nakumpleton, nalpasen para iti amin a tiempo ken iti agnanayon. Awanen ti sabali pay nga aramiden wenno kasapulan nga aramiden pay para iti pannakaisalakan ti kararuatayo. *Tetelestai!*

4. Kayat ni Jesus a mangan ti amin a saonna kadakuada, “*Tetelestai!*”—saan laeng a dagiti babbai, saan laeng a kadagiti adda a naguummong iti aglawlaw ti krus, saan laeng a kadagiti soldado, ngem ken Pilato, ni Anna, ni Caiapas, ti panguloen dagiti papadi, ken amin a tuturayen dagiti Judio. Kayat ni Jesus a mangan dagiti adalanna sadinoman iti ayanda ken dagiti Samaritano ken Gentil sadinoman ti ayanda..
5. Ken iti daya a sumaruno a kanito mangan tayo Isuna saonna (Lukas 23:46), “_____”
_____”
6. Naiyawat ni Jesus ken Herodes, kalpasanna ken Pilato, kadagiti tattao ken dadduma pay. Itatta inyawatna ti bukodna a bagi iti Amana babaen kadagiti balikas, “kadagiti _____ iyawatko toy kararuak.” Ket inbulosnan ti maudi nga angesna. Indumogna ti ulona ket inyawatna ti kararuana. Dagiti nagsurat kadagiti Ebanghelio ket naannadda tapno saanda a makuna a ni Jesus ket natay a kasman la biktima ti basol, patay ken ti diablo. Ngem ketdi kayat ni Jesus nga ipakaawat kadayo nga intalekna ti bagina, ti Espirituna ken amin a kinasiasinona Kenkuana nga isu a nalinteg ti panangukomna (1 Pedro 2:23_b). Manen, “Ama, kadagiti _____ toy kararuak.”

PAGPAMPANUNOTAN: Isuratmo no ania ti mapampanunotmo bayat iti panangimutektekmo kadagiti balikas, “Natungpalen!” “*Tetelestai!*” _____

PAGPAMPANUNOTAN: Isuratmo no ania ti mapampanunotmo bayat iti panangimutektekmo a kayatna a *sika* ket manganmo iti panagkunana a kastoy: _____

Paset 3

PANAGSANAY: Adda dagiti saan a gagangay ken datdatlag a banbanag a napasamak iti kanito a natay ni Jesus.

1. Ania ti ibagbaga kadatayo ti Mateo 27:51—52?
 - a. _____
 - b. _____
 - c. _____
 - d. _____
 - e. _____
2. Kasano met ti kapitan ken dagiti kaduana a nagbantay? Ania ti adda a makunada maipapan iti adda a naimatangan ken nangegda (Mateo 27:54, Lukas 23:47)? _____
3. Ania met ti inaramid dagiti babbai (bersikulo 55)? _____
4. Ania met ti inaramid dagiti agbuybuya (Lukas 23:48)? _____
5. Ti aldaw nga ipapatay ni Jesus ket isu ti Aldaw ti Panagsagana. Ti sumaruno nga alday ket isu ti naisangsangayan nga Aldaw ti Panaginana. Ania iti napateg kadagiti Judio maipapan ti Aldaw ti Panaginana (Juan 19:31)? _____
6. Ania ti kidkiddawen ni Pilato nga aramiden dagiti soldado (bersikulo 32)? _____
7. Ania ti inarmid dagiti soldado iti bangkay ni Jesus (bersikulo 33)? _____
8. Ti saludsod no agpayso met laeng a natay wenno saan ni Jesus ket pudno a napagsusupiatan. Iti bersikulo 34 naipakaammo kadatayo nga idi a dagiti soldado ket dinuyokda ti bakrang ni Jesus ket “insigida a nagaruyot ti dara ken danum” ti adda a napataud. Iti kanito ti ipapatay ti likido iti aglawlaw iti puso no maisina ket mangpataod iti langa a dara ken danum. Segun iti bersikulo 35, siasino ti nakakita a napasamak daytoy? Kasano ti pannakaammom? _____
9. Siasino ti nangdawat iti bagi ni Jesus (bersikulo 38)? _____
10. Ania ti naibaga kadatayo maipapan ken Jose (bersikulo 38; Lukas 23:50-51)? _____
11. Siasino ti nangkadua kenkuana? Ania ti malagipyo maipapan iti panangsarungkar ni Nicodemo ken Jesus iti maysa a naladaw a rabii (Juan 3)? Ania ti sinaludsodna ken Jesus? _____
12. Ania ti intugot ni Nicodemo (bersikulo 39)? _____

Ania ti insagana dagitoy a lallaki nga aramiden (bersikulo 40)? _____

13. Agdardaras dagiti tattao. Aldaw ti Panagsagana dagiti Judio. Ania ti pakasakaran ti tanem (bersikulo 41—42)? _____

14. Ania ngata ti naisangsangayan iti daytoy a tanem (bersikulo 41)? _____

15. Ania ti baro a pannakaammo ti naamoan manipud iti Markos 15:43—45? _____

16. Siasinoda dagiti agbuybuya manipud iti adayo a disso? _____

Paset 4

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Matiktikawka kadi no siasino kadagitoy a tattao iti pakaipadaam? Sadino ti pakakitaam ti bukodmo a bagi? Nakellaat iti siddaawna ti kapitan gapu kadagiti amin a napasasamak. Dagiti babbai nagbuybuyada iti adayo a disso. Saan a makita dagiti adalan, malaksid laeng ken ni Juan. Ni Jose iti Arimatea ket makumikom ngem situtured a mangdawdawat ken Pilato ti bangkay ni Jesus. Timmulong met ni Nicodemo a nangbalkot ti bangkay ni Jesus iti pangtanem a lupot, iti nadalus a linen a tela. Ken ni Maria nga agladingit iti ipapatay ti gayyemna ket dina kayat iti pumanaw iti tanem ngem ketdi agbanbantay ken nakitana no kasano a naiserrek ti bangkayna iti tanem kalpasanna nagawid iti balayna ket nagisagana kadagiti rekado ken bangbanglo. Ti kapampanunotam: _____
2. Napukaw a naminpinsan ti kinarungsot dagiti tattao. Awanen ti agpukpukaw wenno agsao kadagiti makapabain a balikas. Amin dagiti tallo a nailansa ket nataydan. Nalpasen ti pabuya. Siaayat nga imbaba da Jose ken Nicodemo ti bangkay ni Jesus iti krus. Ti lasagna ket napigpigis ken naderder, napunno iti namagaan a dara. Naulemeken. Nakaawiden dagiti amin a tattao tapno agsaganada para iti Aldaw ti Panaginana. Ti kapampanunotam: _____
3. Iti kinaulimek ti naladaw a malem ti ipapatay ni Jesus ti nangidanun iti talna. Amin a banag ket naulimek, nalpasen ti riribok. Saan laeng a naulimek iti turod ti nakailansaan ken iti tanem ngem naulimek pay ti kaunggan dagiti puspuso ken bibiag dagiti adalanna. Wenno, pudno kadi a

naulimek ken natalinaay? Ania ti kalkalpas a pasamak? Awan ti siasinoman a makapapati a ti maysa a tao nga inukupkukawda ti panagdayaw kenkuana iti napalabas a maysa a lawas ken natay itan ken naikalin iti maysa a tanem. Nabaliktad ti lubongda. Ti panguloda/manursuroda/apoda ket natayen. Awan ti siasinoman a makapapati iti daytoy. Napukawan ti tunggal maysa. Wenno, napukawanda kadi? Ti kapitan ken dagiti agbanbantay ket kasla adda iti sabali a kapampanunotanda. Ania ti inbagada iti Mateo 27:54? _____

Ti kapampanunotam: _____

Paset 5

PANAGSANAY:

1. Maseknan dagiti panguloen dagiti papadi ken Fariseo isu nga inpadanonda ti pakaseknanda ken ni _____ (Mateo 27:62).
 - a. Ania a balikas ti inusarda a pangiladawan ken Jesus (bersikulo 63)? _____
 - b. Ania ti inbaga ni Jesus a nagdanaganda (bersikulo 63_b)? _____

 - c. Ania ti kiniddawda (bersikulo 64)? _____

 - d. Anai ti pagbutbunganda a mabalin a mapasamak (bersikulo 64_b) _____

2. Ania ti bilin ni Pilato (bersikulo 65)? _____
3. Ania ti naiplastar nga aramiden dagiti agbanbantay (bersikulo 66)? _____

Amin a banag ket naitalek manipud iti panangkitana ni Pilato. Ti pangulo dagiti papadi ken dagiti sabsabali pay nga agtuturay ket inaramidda amin a kabaelanda a mabalin nga aramiden ken ita nakasaganadan para iti Aldaw ti Panaginana. Ti tanem ket talaga a naserraan a natimbreaan! Nadutokan dagiti agbantay.

PANANGIPAKAT: Sumagmamano a banbanag a panunoten... Nataltalgedak kadi ken natalna kadi ti panunotko ita a ni Jesus ket adda a naserraan a natimbreaan iti tanem ngem idi a sibibiag Isuna ken siwayawayaya, tumultulong kadagiti tattao, sursuroan ken aw-awisennak nga agbalin nga adalanna?

PANAGIKABESA: Mabalín nga ibilangmo daytoy maysa a karit ngem maguyugoyka nga ikkam iti kanito nga isurat dagit pito a balbalikas ni Jesus iti saggaysa a babassit a papel ken mangisuratka iti maysa wenno dua a balbalikas a mangipalagip kenka iti pannursuro manipud iti Leksion 5. Dika agbuteng a sublianan daytoy a Leksion tapno pabaroem ti lagipmo.

1. Ama, _____
2. Ita nga aldaw _____
3. Patpatgek a babai, _____
4. Diosko, _____
5. Ma _____
6. N _____ *Tetelestai!*
7. Ama, _____

KARARAG: Iti panagkararagmo, iramanmo tungal maysa dagitoy a dawat ni Jesus. Kas pangarigan, dawatem ken Amam a pakawanenna dagiti kabusormo. Dawatem ti tured a mangiyasideg iti sabsabali ken Jesus tapno uray isuda met ket mangeganda dagiti balikas nga addadanto met idiay paraiso a kaduada ni Jesus. Pagyamanam ti Apo gapu kadagiti napapateg kenka ken dawatem a pagtalinaedenna ti alad ti panangaywanna kadakuada. Pagyamanam ni Jesus gapu ta siaannugot nga agsagaba iti pannakabaybay-an a patiem a dinakanto ibati wenno panawan. Pagyamanam Isuna iti panangpadakkelná ti pannakawaw ken bisinmo para iti kusto a langenlangen Kenkuana, a kankanayon koma a mawawka para Kenkuan, ti Sibibiag a Danum, ken para iti Saona a mangted Biag. Pagyamanam Isuna iti panangileppasna ti trabaho para iti pannakaisalakan ken iti panangipukkawna iti “Tetelestai” manipud iti krus nga apag-isu laeng ti pigsana tapno mangegmo daytoy. Ken, kamaudiananna, adda iti talnam iti ima ti Ama isu a mangpasangbay kenka iti pagtaenganna. Italekmo kenkua dagiti narigat a paset ti biag, ti nakiro a langenlangen, ti nadagsen a trabaho ti aglawlaw nga agtultuloy nga agpanggep a mangallilaw kenka. Pagyamanam ni Jesus gapu no ania ti imbaga nga Isuna ket Isuna, ti Ari ti Israel!

MAIKATLO A LEKSION

INKA KEN IBAGAM!

MABASA MANIPUD KADAGITI UPPAT NGA EBANGHELIO-NAGUNGAREN ISUNA!

PAKABUKLAN ITI LEKSION 3

Pakabuklan	21
Pakauna	22
Leksion 3: Mabasa manipud kadagiti Uppat nga Ebanghelio	
• Ginggined ti Pangungar	23
• Umaykayo ken Kitaenyo	25
• Kapampanunotan ti Panagungar	25
• Saanka nga Agbuteng	26
• Napakawan	27
• Inka ken Ibagam	28

PAKAUNA

Ti pannakaparigat iti krus ket nalpasen. Nalpas metten ti Paskua. Umuna nga ladaw ti lawasna. Agbanbantay dagiti bantay kitkitaenda ti tanem. Ti tao a nangawag iti bagina nga Ari dagiti Judio ket natayen. Amin a riribok iti uneg ti naudi a dua nga aldaw ket nalpas met laengen. Iti maminsan pay, naulimek manen ti Jerusalem. Wenno, kasla naulimek manen. Uray no kaskasano, kasta ti panangipapan da Pilato, Caiafas, Annas ken dagiti panglakayen. Awanen ti tao a nakaigapoan dagiti riribok iti biang dagiti tattao.

Nagduduma a tema ti agparang iti Leksion 3. Kitaen dagitoy. Kitaem ti awis ken bilin ti angel. Denggen a siaannad no ania ti inbaga ni Jesus kadagiti babbai. Bigbigem ti bukodmo a sungbat iti panagungar ni Jesus. Ania ngata ti adda a rinugian ti panagungar ni Jesus iti biagko? Ania ti awisna para kaniak? Ania ngata ti idiaya ken pangpapigsana kaniak nga aramidek?

Agdaras, inka ken ibagam! Nagungaren Isuna, kas adda a naibaganaan idi!

LEKSION 3

Paset 1

PAKAUNA: Nadanon ti Aldaw ti Panaginana. Para kadagiti Judio daytoy nga aldaw iti lawas ket nailasin para iti panagdaydayaw ken panaginana. Mabalintayo laeng a panunoten a dagiti saritaan ti aldaw ket nagsentro iti no ania ti napasamak sakbay iti aldaw idiyay Jerusalem. Nailansa iti krus ken natay ni Jesus! Narigat a pasien daytoy dagiti dadduma ket adda nga inabak ida ti ladingitda. Kadagiti met sabsabali ibilangda a pannakabang-ar ta ti tao a mangaw-awag iti bagina nga Ari dagiti Judio ken Anak ti Dios ket natay met laengen ket awanen ti maaramidanna. Ken dagiti pay sabsabali isuda nga asideg a gagayyem ken kakadua ni Jesus, agsipud ta mabuteng ta amangan no isuda ti sumaruno a matay, naglemmengda iti likudan dagiti naibalunet a ruangan (Juan 20:19).

ARAMIDEN: Basaen ti Mateo 28:1-10. Mainayon a sinuratan iti daytoy a pakasaraitaan ket naisuratda iti Markos 16:1-8, Lukas 24:1-10, ken Juan 20:1-9. Maguyogoyka a basaem amin dagitoy nga uppat a sinuratan. Tunggal maysa ket adda iti sabali a naikkan iti pateg.

PANAGSANAY: Mateo 28:1—10

1. Ania nga aldaw ti lawas daytoy (bersikulo 1)? _____
2. Ania nga oras ti dayta nga aldaw? _____
3. Siasino ti immay iti tanem? _____

Amin dagiti uppat a nagsurat iti Ebangelio ket dinakamatda ni Maria Magdalena nga immay. Dua a Maria ti nadakamat ni Maria nga ina ni Santiago ken maysa iti nangdakamat iti maysa a Maria. Maysa iti nangdakamat ken Salome maysa met ti nangdakamat ken Juana. Malaksid ken Maria Magdalena bassit laeng ti ammotayo maipapan kadagiti dadduma a babbai. Ammotayo a dagitoy a babbai ket simmursurotda ken Jesus ken kinitkitada dagiti pagkasapulanna ken addada idi matay Isuna (Mateo 27:55-56). Ita ket parbangon ket adda iti intugotda a _____ tapno _____ ti bagi ni Jesus (Markos 16:1).

4. Ti inbaga ni Markos kadatayo ket dakkal a saludsod iti panunotda (bersikulo 3)? _____
5. Bayat iti iyaasidegda idiyay tanem ania iti napasamak segun iti Mateo 28:2_a? _____

6. Ania ti inaramid ti angel (bersikulo 2_b)? _____
7. Iti bersikulo 3 ibagana ti kalanglanga ti angel: _____
8. Ania ti napasamak kadagiti agbanbantay (bersikulo 4)? _____

9. Ania ti inbaga ti angel kadagiti babbai?
 - a. Bersikulo 5_a: _____
 - b. Bersikulo 5_b: _____
 - c. Bersikulo 6_a: _____
 - d. Bersikulo 6_b: _____
10. Ania ti naibaga nga aramidenda iti bersikulo 7_a? _____
11. Ania ti mensahe a para kadagiti adalan? _____

12. Kasano ti adda a marikrikna dagiti babbai bayat ti panagal-alistoda a pumanaw manipud iti tanem (bersikulo 8)? _____

13. Ania dagiti dua a balikas iti bersikulo 8 ti mangted kenka ti rikna ti panaggagar ken panagal-alistoda? _____ ken _____
14. Ket siasino ti nasabatda iti dalanda (bersikulo 9)? _____
15. “_____” kinunana. Ket _____
_____ kenkuana, ken iniggamanda ti _____ ken
_____ Isuna.”
16. Ania ti inbaga ni Jesus kadakuada (bersikulo 10)?
 - a. _____
 - b. _____
 - c. _____ (Mateo 28:16)

Paset 2

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Ania ti maysa a napaliiwmo maipapan ti pakasaritaan ti panagungar? _____

Ania ti napaliiwmo a nangagaw iti imatangmo? _____

2. Nagbalin a narigat para kadagiti babbai ti Aldaw ti Panaginana. Awan ti maipalubos nga obra iti daytoy nga aldaw a kayatna a sawen nga agurayda nga agingga iti umuna nga aldaw ti lawas tapno maikkanda ti umno a pannakaitanem ni Jesus. Ti pannakaitanem ni Jesus ket nadardaras tapno maan-anay ti trabaho iti maika-innem nga oras dayta a rabii agsipud ta dayta met ti panangrugi ti Aldaw ti Panaginana. Mabalín nga iladawan a dagitoy a babbai ket madagdagsenanda iti ladingit. Sumagmamano kadakuada ti nangsursurot Kenkuana manipud Galilea iti amianan agingga idiaiy Jerusalem. Maysa laeng a minuto a nakipangan Isuna iti Paskua kadagiti adalanna ken ti sumaruno a minuto, ket napasamak ti kasla saan a nakapapati a pagteng. Natay Isuna iti krus. Ania ngata ti naaramidna a madi? Ania ti nakaigapoan daytoy apagbiit a kinamaag? Tunggal maysa ket agpukpukkaw ken agririaw. Dagiti tattao ket saanen a maanawa. Kalpasanna insigida a nalpas. Natay Isuna. Dita metten a nangrugi a mapasamak dagiti saan a gagangay a banbanag. Nagudua ti kurtina ti templo manipud ngato agpatingga't baba. Nagginged ket nagsisina dagiti bato. Naglukat dagiti tanem ket dagiti bagi dagiti nasantoan a tattao a natay ket napagungarda (Mateo 27:51-52). No addaka koma idiaiy idi ket naimatangam ti pannakatay ni Jesus ket ita addaka ti uneg ti pagtaenganyo ken napalabasen ti Aldaw ti Panaginana, ania ti mapanunotmo nga aramiden? Dagiti kapampanunotam: _____

3. Insigida a rinugian ti Dios ti pasamak a nangbalbaliw iti pakasaritaan iti agnanayon! Inwaragawag ti nakaparsuaan ti panagungar! Maysa a naranggas a gingined ti nanggungon ti daga. Ni laeng Mateo ti kakaisuna a nagsurat ti nangibaga iti gingined, ti umay nga angel, agturong a mapan idiaiy tanem, ken nangisubli a nangipatulid iti bato. Siasino iti nakarikna iti gingined? Ania ti inbaga dagiti dadduma a nagsurat?

a. Markos 16:1-4 _____

b. Lukas 24:1-3 _____

c. Juan 20:1 _____

Inladawan pay ni Mateo ti panagparang ti angel. Ket idi a nalpas amin dagitoy naibaga pay kadatayo a napalalo ti buteng dagiti agbanbantay nga urayda la nagtigerger “ken nagbalinda a kasla natay (bersikulo 4).” Ti kapampanunotam: _____

Paset 3

PAGPAMPANUNOTAN (katuloy):

4. Nagtugaw idiyay bato ti angel. Adda dagiti makaray-aw a pampanunot a lumabas iti panunot no kitaen dagitoy. Mabalín a pinadpadaananen ti angel nga adda umay a kumita iti tanem. Iki-ikutanna ti kapipintasan a damag ken mabalín a magagaran ken mapadayawan unay a mangipakaammo iti sangalubongan a ni Jesus ken nagungaren a kas iti kinunana nga aramidenna. Masaludsod ti maysa no ti angel ket immisem bayat nga agtigtigerger dagiti agbanbantay ken napasagda iti daga a kasda la natay. Saan kadi a dagitoy a lallaki ti naibaon a mangbantay iti tanem manipud kadagiti agtatakaw, kayatna a sawen dagiti adalan ni Jesus? Napigsa a gingined, nagparang ti angel, naipatulid ti bato ket awan pigsada a mangbantay ken mangigawid iti aniaman bayat iti pannakapasagda iti daga a kasda la natay. Nalukatan ti tanem, naipakita, awan kargana, ken naisagana a maipakita kadagiti umay bumisita!
5. Dagiti umuna a balikas ti angel kadagiti babbai ket, “_____.” Ammona a dagiti babbai ket immayda para iti bangkay ti nailansa nga Apoda. Kinapudnona, dayta ti adda a pampanunotenda manipud pay idi nakitada a naikabil iti tanem babaen kada Jose ken Nicodemo. Ita makakitkitada iti rumimrimat a lawag, bado a kasla niebe ti kapurawna, ken ti timek nga agkunkuna, “Saankayo nga agbuteng.” Ket intultuloy nga inbaga ti angel a ti bangkay a sapsapulenda ket awanen ditoy. Ania ngata ti insigida a maaramid wenno maibagam? Mabalín a kastoy, “Nasayaat ngarud, siasino ti nangala?” Inbaga ti angel ti Naimbag a Damag: “Awanen Isuna ditoy; nagungaren Isuna, a kas iti kinunana idi.”
6. Saan a binaybay-an ti angel dagiti babbai a nakatakder laeng iti ruar ti tanem ngem ketdi inawisna ida a sumrek ken kitaenda iti nakaipaidaan ti bangkay ni Jesus. Kalpasanna inikkanna ida ti pagannurutan. Ania ti naiibilin nga aramidenda (bersikulo 7)? _____
7. Ania kadi ti mensahe a maipaay kadagiti adalan? _____
- Numan pay saan a dagiti adalan ti immuna a napan idiyay tanem, ti pakaseknan ket isu ti pannakaammoda a nagungaren ni Jesus manipud ken patay. “Inkayo a madagdagus ken ipakaammoyo kadagiti adalanna.” Adda iti panagdardaras ta naamoanda daytoy a Naimbag a Damag!
8. Isu a dagitoy a babbai ken nagdardarasda a pimmanaw nga addaan iti naglalaok a karirikna. Numan pay nagtalinaed a mabutbutengda ti rag-oda ti nangpilit kadakuada a tumaray ken ibagada kadagiti adalanna. Ken iti dalanda, no siasino ti nakasinnabetda ket awan sabali no di ti nagungar nga Apo Jesus a mismo. Iniggamanda ti sakana. Kasapulan nga iggamanda isuna tapno ammoenda a saan nga al-alia Isuna ngem addaan iti lasag ken dara. Kalpasanna nagtignayda a

kasla laeng kadagiti amin a nakapadas iti biagda iti nagungar nga Apo. Nagdaydayawda Kenkuana! Inulit ni Jesus no ania ti adda a nangedda iti angel a kinunana, “Saankayo nga agbuteng.” Ket ti bilin saan a nagbaliw, “Inkayo ket ibagayo kadagiti kakabsatko...” Pinatalgedan ni Jesus no ania ti inbaga ti angel kadakuada, no ania ti napaliiwda iti uneg ti tanem, ken ita no ania ti nakitada iti bukodda a mata ken naiggamanda iti bukodda nga ima. Sibibiag ni Jesus ken nagungar manipud iti patay.

Paset 4

PANANGIPAKAT: NgeM ania ti nangaramid a nalablabes pay ngem pakasaritaan dagiti pagteng a napasamak iti uneg ti napalabas a nasurok a dua ribo a tawen? Ania ti maidiaya a pannakaipakat para kaniak ken iti biagko ita nga aldaw? Kitaentayo ti dua a banag:

1. Ti panagungar ni Jesus ket paneknekanna amin a banag nga inbagana maipapan Kenkuana ken maipapan iti langenlangen a kayat ti Dios nga addaak Kenkuana siak a napukaw ken naukom a tao. Inpakitana kadatayo ti puso ti Amana para iti awanen iti natantan-ok nga ayat ngem iti daytoy, nga adda iti maysa a nangited iti biagna para kadagiti gagayyemna (Juan 15:13). Pudno unay nga amin a banag nga inbaga ni Jesus ket pudno. Amin a banag nga inbaga ni Jesus ket mangted iti biag ken pannakaisalakan. Tunggal maysa a mamati kenkuana ket maaddaan iti agnanayon a biag. Inbaga ni Jesus kadagiti adalanna iti Juan 14:6, “Siak ti _____, ken ti _____ ken ti _____ . Awan ti siasinoman a _____ iti _____ malaksid _____ .”

a. No ti panagungar ken paneknekanna amin a banag, ania ti kaipapananna daytoy kaniak bayat iti panangkitkitak no ania ti inbagana maipapan Kenkuana? _____

b. No ti panagungar ket paneknekanna amin a banag, ania ti kaipapananna daytoy kaniak bayat iti panangkitkitak ti langenlangenna kaniak, ti langenlangenko Kenkuana? _____

2. Inpakita ti Dios ti nadosan a pannakabalinna iti panagungar.

a. Isuna ti *nangirugi* ti panagungar ni Jesus manipud ken patay. Ti gingined ket dandani kasla nadosan a marka ti panangannamong ti Dios iti trabaho ni Jesus a panangsubbot. Daytoy ti

marka a mabasa “NAPAKAWAN.” Pudno a natungpalen. Awanen ti aniaman a banag a kasapulan para iti pannakaisalakan. Saanakon a tagabu iti basol. Ania ngata ti marka ti Dios iti panangannamongna iti adda a rinugian ni Jesus para kaniak ken iti biagko? Ania ngata ti pinatgan kaniak ti panangpakawanna?

- i. Juan 8:32, 36 _____
- ii. Roma 8:1, 2 _____
- iii. 2 Corinto 3:17 _____
- iv. Galacia 5:1, 13 _____

Ti kapampanunotam bayat a kitkitaem ti biag a kas maysa a tagabu maisupadi it biag a kas maysa a nawaya-wayaan: _____

- b. Saanna laeng a *rinugian* ti panagungar ngem *aw-awisennak* nga umasidegak ken mapadasak a kaduak Isuna. Kinuna ti anghel, “Umayka ken kitaem...” Inpakitana kaniak ti disso no sadino ti nakaikabilan ti awan biagna a bagina ken no sadino a naipaidda. Inpakitana kaniak ti lugar a daytoy ti maudi a lugar a paginanaan ti natay a bagik no saan a natay Isuna para kaniak. Kinuna ti Roma 6:6, “Ta ammotayo a ti daan a _____ ket _____ a nairaman kenkuana...” Itultuloy a kinunana iti bersikulo 8, “Ita no _____ a nairaman ken _____, datayo ket _____ a mairamantayo met nga _____ kenkuana.”
- c. Ti panagungar ni Cristo ket paneknekanna pay nga addaantayo iti Sibibiag a Dios a kas kinuna ni Jesus, “Saan Isuna a Dios dagiti natay no di ket dagiti sibibiag (Mateo 22:32).” Amin dagiti sabsabali a relihiyon iti sangalubongan ket patienda a ti Dios ket mabalin a mannakabalin amin ngem saan a maasitgan a bileg, “nadiosan a pannakabalin,” wenna ti Dios ket maysa laeng a pannirigan—ngarud, maysa a natay a dios. Kas maysa a Kristiyano, ti panagungar ni Cristo ket paneknekanna a ti Dios ket nadekket, naayat a Dios Isu nga agtarigagay makilangenlengen iti tunggal tao—ngarud, ti Sibibiag a Dios. Ididiyana kadakayo ken siak ti nadekket ken naayat a langenlengen Kenkuana.
- d. Adda pay ti mainayon a Naimbag a Damag. Pinagbiagnak ti Dios ken inawisnak a makipagpaset ken Jesus iti ipapatay ken panagungarna. *Pinasgedannak* babaen ti pannakabalinna bayat nga agbibigiti iti kaunggak ken agrabtrabaho babaen kaniak. Ti bilin ti anghel ket mapan a madagdagus ken ibaga. Ti bilin ni Jesus ket inka ken ibagam. Saan a nagbalbaliw ti bilin. Mapanak nga insigida ken ibagak kadagiti sabsabali a nagungaren Isuna

manipud ken patay! Ti Saona ket pudno. Isu no siasino ti kunana nga Isuna. Inbagana kadatayo ti kinapudno. Inawisnak iti misiona nga ibaga iti amin no ania ti inaramidna. Inawisnak ken pinapigsanak ngarud mapasgedan ti Saona iti pannakabalin ken pigsas. Kinapudnona, iti Juan 10:10 ibagana kadatayo nga immay Isuna tapno maaddaantayo iti _____ biag ken maipaay kadatayo ti biag a _____.

KARARAG: Bayat iti panangpampanunotmo iti Dios a kas *nangirugi* ti kangrunaan a paraburna babaen iti ipapatay ni Jesus ken ti panagungarna, kas *nangawis* kenka iti trabaho tapno maammoan ti amin iti daytoy panangsubbot a parabur ken kas *nangpasged* kenka babaen ti nabileg nga ayatna, a dinaka panawan a siksika laeng ti agaramid iti bukodmo a pigsas ngem pinabilegnaka babaen ti Espirituna, idatonmo ti kararag a pagdayaw ken panagyaman. _____

MAIKAUPPAT A LEKSION

KET NALUKATAN DAGITI MATADA

MATEO 28 KEN LUKAS 24 – ALDAW TI PANAGUNGAR

PAKABUKLAN ITI LEKSION 4

Pakabuklan	30
Pakauna	31
Leksion 4: Mateo 28:11-15, Lukas 24:13—35	
• Pagpasuksok a Kuarta para iti Panagulbod	32
• Madardaras! Inka! Ibagam!	33
• Iti Dalan nga Agturong idia y Emmaus	34
• Ti Panagsapul iti Bangkay	36
• Ti Bukod a Pannakakita iti Sibibiag nga Apo	38

PAKAUNA

Anian nga aldaw para kadagiti adalan ni Jesus ken dagiti babbai a mangas-asikaso kadakuada! Nangrugi iti panagginginedna iti nasapa a bigat ket nagpatingga kadagiti lallaki nga agsubli idiy Emmaus tapno ipadamagda a nakaduada ni Jesus. Nakaro a gagar, siddaaw, ken pannakadismaya ti nailaok iti butengda kadagiti Judio tapno agpupokda iti likodan dagiti naitrangka a ridaw. Iti apagkanito natay isuna ket sumaruno nagungar Isuna. Iti apagkanito adda ti mapukpukaw a bagi ken ti sumaruno a minuto nagparang ni Jesus a kas Sibibiag nga Apoda. Maysa a kanito nabagaanda nga “umaykayo ken kitaenyo” ken ti sumaruno a kanito naibaga kadakuada nga “inkayo ken ibagayo.”

Ken kabayatanna, ti pangulo dagiti papadi ken dagiti panglakayen ket makisarsaritada kadagiti bantay a nangipadpadamag a maysa a gingined ti nakaigapoan a nagtulid ti bato a naiyadayo iti tanem ket ita ti bangkay ti natay a tao ket mapukpukaw. Ania ti aramidenda iti dayta a damag?

Dagiti mata ket adda a nakamulagat iti sibubukel nga aldaw. Dagiti agbanbantay, dagiti panguloen dagiti papadi ken panglakayen, dagiti babbai, Pedro ken Juan ken amin a sabsabali pay nga adalan ken dagiti sumursurot ket mangrugi a makitada ti Pudno a naipakammo saan a kas idi damo. Bayat ti panagadalmo malasimmo ti kasasaad ti mata ti bukodmo a puso. Palubosam ti Espiritu ti Dios a mangipakaammo kenka ti nagungar nga Apo a Mangisalakan.

LEKSION 4

Paset 1

PAKAUNA: Kas ken Pilato, ti pagarupen dagiti papangulo a papadi ken panglakayen ket pulos saandan a problemaen ni Jesus. Manipud iti bukodda a pannirigan, natay isunan ken natimbreaan pay iti tanemna. Awan ti pamuspusan pay a makalibas Isuna. Kitaentayo no ania ti ibagbaga kadaytoy ni Mateo iti sumagmamano nga ababa laeng a bersikulo.

ARAMIDEN: Basaen ti Mateo 228:11-15.

PANAGSANAY:

1. Napanan dagiti babbai? _____
2. Napanan dagiti agbanbantay (bersikulo 11)? _____
3. Ania ti adda a mapanda ipadamag? Ania ti napasamak? _____

4. Amin a banag ket saan nga immayon segun iti adda a plano. Ita adda iti nakaro a biddot para kadagiti papangulo a papadi ken panglakayen a rumbeng a risutenda. Ania a plano ti adda nga iganuata (bersikulo 12_b-14)?
 - a. Inikkanda dagiti soldado iti _____
 - b. Ibagbaga laeng dagiti soldado a _____
 - c. Ket no ti gobernador ket maduktalanna a _____
5. Iti bersikulo 15: “Isu nga innalada ti _____ ket inaramidda ti kas adda a _____ . Ket daytoy a _____ ket nagsaknap _____ iti biang dagiti _____ agingga iti daytoy nga aldaw.”

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Umuna, kuarta ti naibayad ken Judas tapno lipotanna ni Jesus. Ita nga oras nausar manen ti kuarta a pinangbayadda ti panagulbod ken panangallilaw. Makapagagar a dagiti papangulo a papadi ken Fariseo a mangaw-awag ken Jesus a manangallilaw ken nangibaga no ania ti inbagbaga ni Jesus maipapan iti panagungar ket panangallilaw (Mateo 27:63-64). Siasino ngata dagiti us-usaren ti

diablo a paglingedan tapno malappedanna ti pannakaibaga ti kinapudno. _____

2. Para kadagiti dadduma, nalaklaka a pasien ti kinaulbod dagiti soldado ken dagiti agtuturay ngem iti pasien a pinagungar ti Dios ti Anakna manipud ken patay. Maawatantayo nga adda gundawayna nga adda iti mangtakaw iti bagi ni Jesus ngem ti panangpanunot nga Isuna ket napagungar manipud ken patay ket kidkiddawenna ti pammati. Isuorsuro kadatayo ti Kasuratan iti Hebreo 11:6 “no awan ti _____ saan a _____ nga _____ ti Dios. Ken kuna pay ni San Pablo iti Roma 1:17c, “Ti _____ ket _____ babaen ti _____.”

PANANGIPAKAT:

1. Ti grupo a pangrelihion ti nangaramid iti kinaulbod ket inallilawda dagiti tattao maipapan iti bagi ni Jesus. Dagiti aramidda ti pakaigapoan a ti pannakatikaw ti maysa a tao no siasino ti mapagtalkanna. Agibagbagaka kadi iti pudno? Maysaka kadi a mabalin nga asitgan dagiti tattao a pagtalkan nga ibagam ti pudno? Ammoda kadi a kenka ket awan iti urayman laeng panagpanggep a mangkalub iti sumagmamano a dakes nga aramid? Wenno, siguro makitam a nagrigat gayam nga ibaga ti pudno. Kasano ti panangiladawam ti langenlangenmo iti Maysa nga isu ti Pudno?
- _____
- _____
2. Dagiti papangulo a pangrelihion ket balud ida ti bukodda a kinaulbod. Inpaduyakyak met laeng ngata dagiti soldado no ania ti pudno a napasamak? Dimmawatda kadi pay iti nayon ti bayadda a kuarta tapno agulimekda? Nagbibigda iti buteng ta amangan no maduktalan ti gobernador (Pilato). Ania ti mabalin nga ibagada tapno mapnek isuna? Ti panagulbod ken panangallilawda ket agtultuloy a dumawat ti ad-adu pay a kinaulbod ken panangallilaw. Saan a daytoy ti kayat ti Dios. Kinuna ti anghel, “Inkayo a madaras ket ibagayo kadagiti adalanna.” Bay-an a maibaga ti kinapudno. Nagungar ni Jesus! Nagdardaras a pimmanaw manipud idiay tanem dagiti babbai, siguro uray pay sakbay a maaddaan iti gundaway dagiti agbanbantay a mapasublida ti naknakemda. Nagbutengda ngem napnapnoda iti rag-o. Nagtarayda tapno ibagada! Sinabet isuda ni Jesus ken inikkatna ti butengda a kinunana, “Saankayo nga agbuteng. Inkayo ken ibagayo!” Ti turedda a napan ken inbaga kadagiti adalan ti nangted kadatayo ti kinapudno iti panagungarna manipud ken patay. Nangegyo ti pakasaritaan manipud kadagiti babbai. Ammoyo no ania ti napasamak iti dayta a nasapa a bigat. Agtatarayka kadi, napno iti rag-o, tapno ibagam kadagiti sabsabali? Siasino ti kayatmo a pakaamoan? Siasino ngata ti kayat ni Jesus a makaammo nga

isuna ti Sibibiag nga Apoda? _____

KARARAG: O Apo, Sika ti Sibibiag nga Apok. Napagungar ti bagim manipud ken patay. Kinuna ti Angel, “Awan isuna ditoy. Nagungaren isuna a kas iti kinunana.” Nabati ti pangtanem a lupot. Saanen a rumbeng nga agbibigak iti buteng; naluk-atannak a mapan ken ibaga kadagiti sabsabali. Itedmo kaniak ti tured a mangibaga kadagiti sabsabali nga awanen kadakami ti rumbeng nga agbuteng iti patay wenno ti tanem man. Kas iti panagungarmo manipud ken patay, kasta met a mapagungarkaminto. Anian a rag-o ken liwliwa a naamoak a ti Mannubbotko ket sibibiag. _____

Paset 2

PAKAUNA: Saanen a kasapulan nga ibaga, daytoy umuna nga aldaw ti lawas ket naidumduma ngem kadagiti sabsabali ken awanto metten ti maipada iti kas iti daytoy. Ti agsasaruno a nadumduma a rikna ti namagtalinaed a nagulo ti amin a banag. Umuna, ti ladingit a pinataud iti pannakaammo ni Jesus a natay ti nakaigapoan a napan dagiti babbai idia tanem (Markos 16:1). Sumaruno ti buteng a ti bagina ket natakaw isu a nagtartaray a napan da Pedro ken Juan idia tanem (Juan 20:3-8). Ti panagpakita ni Jesus kadagiti babbai ti nangted met iti talek kadakuada (Mateo 28:10) tapno mapanda ken ibagada kadagiti adalan no ania ti nakita ken nangeda. Ti panagpakita ni Jesus ken Maria Magdalena (Juan 20:10-18), kas nagungar nga Apo, ti nangted kenkuana ti baro a biag nga addaan rag-o ken liwliwa.

Masmasdaaw ni Pedro iti bagina no ania ti napasamak (Lukas 24:12) Kaslaman nakaparpardas ti pannakapasamak dagiti amin a banbanag. Adda ti marikriknana a kasla man tunggal panagpusiposna ket adda iti maysa nga umay a mangibaga iti damag. Kitaentayo pay ti maysa a pakasaritaan a napasamak bayat a ti dua nga adalan ket magmagnada iti dalan...

ARAMIDEN: Basaen ti Lukas 24:13-35.

PANAGSANAY:

1. Ania nga aldaw daytoy (bersikulo1)? _____
2. Sadino ti papanan dagitoy dua a lallaki a nagtaod iti grupoda (bersikulo 13)? _____

3. Ania ti adda a pagsarsaritaanda (bersikulo 14)? _____
4. Bayat ti pannagna ken panagsarsaritada, ania ti napasamak (bersikulo 15) _____

5. Ania ti makapagagar a naidumduma a pagteng iti napasamak (bersikulo 16)? _____

6. Ania a saludsod ti dinamag ni Jesus nga Isu ti nakaigapoan a napasardengda a magna (bersikulo 17)? _____
7. Ania ti adda nga ipaspasimudaag dagiti rupada iti bersikulo 17? _____
8. Ania ti sinaludsod ni Cleofas ken Jesus (bersikulo 18)? _____

9. Ket simmungbat ni Jesus (bersikulo 19a): _____
10. Kasano ti panangiladawanda ken Jesus a taga-Nazareth iti bersikulo 19?
 - a. _____
 - b. _____
11. Ania a pasamak ti adda a sarsaritaen dagitoy dua ken Jesus (bersikulo 20-24)?
 - a. Bersikulo 20: _____

 - b. Bersikulo 21: Ania ti adda a namnamada? _____
 - c. Kasanon iti kabayagna nanipud napasamak amin dagitoy a paspasamak? _____
 - d. Iti bersikulo 22 ken 23: Ania ti inaramid dagiti babbai?
 - i. _____
 - ii. _____
 - e. Iti bersikulo 24: Ania ti adda a naduktalan dagiti kakaduada? _____

12. Ania ti sungbat ni Jesus (bersikulo 25)? _____ ken

13. Ania ti sinaludsodna kadakuada (bersikulo26)? _____

14. Inaramat ni Jesus ni Moses ken dagiti profeta tapno aramidenna ti ania (bersikulo 7)?

15. Ania ti napasamak idi makaasidegda iti purok (bersikulo 28-29)? _____

16. Ania ti inaramid ni Jesus idi nakasangoda iti lamisaan (bersikulo 30)? _____

17. Ania ti napasamak iti dua a lallaki (bersikulo 31)? _____

18. Ania ti napasamak ken Jesus? _____
19. Ania ti sinaludsodda iti tunggal maysa kadakuada (bersikulo 32)? _____

20. Adda ti pakasaritaan nga ibagada! Ania ti inaramidda (bersikulo 33)? _____

21. Siasinoda dagiti naguummong? _____
22. Ania ti adda nga ibaga dagiti naguummong (bersikulo 34)? _____

23. Ania ti adda nga inbingay dagiti dua a nagnagna nga agturong idia Emaus (bersikulo 35)?
- a. _____
- b. _____

Paset 3

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Naglaka a panunoten dagitoy dua nga adalan a magmagna ken pagsarsaritaanda dagiti paspasamak ti napalpalabas nga aldaw. Para kadakuada awanen ti napatpateg pay ngem iti panagsagaba ken ipapatay ti Maestroda. Ket ita, nagbalin a narikot dagiti paspasamak, adda ti damag a nakitada ti tanem nga awanen ti kargana ken ti bagi na ket mapukpukaw. Saan a masarakan dagiti babbai iti tanem. Napan da Pedro ken Juan idia tanem tapno paneknekanda ti ibagbaga dagiti babbai ket dida nasarakan ti bagina. Ti kadi panagsagaba ken ipapatay ni Jesus ket maipapan laeng iti bagina nga ita ket adda a mapukpukaw? Daytoy kadi ti adda a sarsaritaen ti tunggal maysa? Ania ngarud ita iti maipapan iti inbaga ti angel (Lukas 24:5_b-6)? _____

Ti kapampanunotam: _____

2. Ania ti mapanunotmo a saritaen no kaduam a magmagna dagitoy a lallaki? _____

PANANGIPAKAT:

1. Dagiti kadi pagteng ken paspasamak iti bukodko a biag ket lappedandak a makakita ken Jesus? Panunotem ti maysa a gundaway idi a kasta unay iti pannakaguyugoymo kadagiti

pagteng/paspasamak iti biagmo a kasla saanmo a makita ken saan a malasin ni Jesus: _____

2. Ania da dagiti namnamaek ken Jesus? Ania ti namnamaek nga aramidenna para kaniak, iti pamilyak, ken kadagiti gagayyemkko? _____

Ania ti namnamaek nga aramidenna kadagiti sumursurot Kenkuana? _____

Kasano dagiti bukodko a namnamaen ken Jesus a lappedandaka a makita ni Jesus no siasino isuna _____

3. Namnamaen dagiti tattao a makitada ti bagi ni Jesus iti tanem. Sadino ti pangsapulak ken Jesus? Sadino ti namnamaek a pakasarakak Kenkuana? _____

4. Sadino ti inbaga ni Jesus a pangkitaanda Kenkuana (Lukas 24:27)? _____

Paset 4

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Naladawen a malem idi makasangpetda idia Emaus ket inawisda a makipangrabii kadakuada ni Jesus. Iti bersikulo 29 kinuna a “pnilitda Isuna.” Ti panangipakita iti kinamanagsangaili kadagiti gangannaet ket makuna a nabaknang a parabur.
 - a. Guyguyogoyennatayo ni San Pablo kadgitoya balikas, “_____ (Roma 12:13).”
 - b. Iti Hebreo 13:2 ibagbagana kadayo “Saankayo nga _____ a mangipakita _____ kadagiti gangannaet, ta gapu iti daytoy dagiti dadduma _____ kadagiti anghel _____.”
2. Nakasaganan ni Jesus a mangiparangarang iti kinasiasinona kadagitoy a lallaki. Idi nakasango isuna iti lamisaan a kaduana ida,
 - a. Innalana ti _____,
 - b. _____
 - c. ken _____ ket intedna kadakuada.

3. Nagadun a napasasamak iti agmalmalem ngem adda pay iti maysa a pasamak a kayat nga ipapadas kadagiti adalanna. Ania ti pasamak a naaramid idi nakasangodan iti lamisaan (bersikulo 31)? “Ket _____ dagiti _____, ket _____ isuna. Ket _____ isuna kadagiti _____.” Napadasanda a mismo iti bagbagida ti Sibibiag a Jesus nga Apo!

DAGITI SALUDSOD A PANANGIPAKAT:

1. Ania ti pakaipadaanna ngata iti bumarbara a puso iti kaunggak bayat iti pannakisarsaritana kaniak ket inukradna ti Nasantoan a Kasuratan para kaniak? _____
2. Ania a panagbalbaliw pay ti aramidek iti biagko a mangted kaniak ti ad-adu pay a pannakapadas ti “bumarbara a puso?” _____

KARARAG: O kasatoan nga Apo, ti panagungar ket maipapan amin Kenka. Sika ti Kakaisuna nga inbaon ti Ama a mangsubbot iti Israel. Sika ti Kakaisuna nga inbaon ti Ama a mangsubbot kaniak. Babaen kadagiti Saom lukatam dagiti matak tapno makitaka ken mangpabara ti pusok iti kaunggak. Itedmo kaniak ti regta ken regget a mangibingay kadagiti sabsabali ti kinapudno a Sika ket nagungar manipud ken patay! Saanak koma nga agsardeng a mangipaay kenka ti panagdayaw ken panagyaman.

MAIKALIMA A LEKSION

IBAONKAYO

JUAN 20:19-23 – NI JESUS, ISU TI KAPPIAK

Pakabuklan ti Leksion 5

Pakabuklan	39
Pakauna	40
Leksion 5: Juan 20:19-23	
• Gapu iti Buteng kadgiti Judio	41
• Nagparang ni Jesus	41
• Ti Sagut nga Iyeg ti Kappia ni Jesus	43
• Ti Sagut iti Panggepna	45
• Ti Sagut iti Pannakabalinna	46
• Ti Sagut iti Tarigagayna	47

PAKAUNA

Ti maysa mabalinna a panunoten a kalpasan dagiti amin a naaramid iti nagmalem dagiti nagu-urnong ket nabannog ken nausaren amin a pigsada. Nupay kasta, saan pay a nalpas ti nagmalem kadagiti adalan. Kasubsubli dagiti adalan a napan Emaus a nabannog manipud iti atiddog a pannagnada ngem iti bangir magagaranda a mangibingay ti padasda. Madama pay laeng nga ipadpadamagda kadagiti padasda kadagiti dadduma nga adalan idin agparang manen ni Jesus kadakuada. Sadino ngata daytoy a gundaway?

Ti Napangungar nga Apo idiyana ti sagsagut kadagiti sumurot Kenkuana. Bayat ti panangadalmo iti Leksion 5 siputam dagitoy a sagsagut! Dagitoy ket sagsagut manipud ken Jesus nga immuna a nangited kadagiti adalanna ket ita iyallatiwna dagitoy kenka ken kaniak. Awatem dagitoy a sirarag-o ken siyayaman. Siaannad nga ibuksilan ken denggem a sipapasnek bayat iti panangibaga ni Jesus kenka maipapan kadagitoy. Saludsoden ken Jesus no kasano a mausar dagiti kasayaatan a wagas tapno mapadayawan ti kasantoan a naganna ken tapno maited dayaw ken tan-ok ken Amatayo nga adda sadi langit.

LEKSION 5

Paset 1

PAKAUNA: Daytoy sumaruno a pakasaritaan ket nailanad iti Ebangelio ni Juan. Naammoantayo a kalpaskan ti panangiparangrang ni Jesus ti Bagina iti dalan idia Emaus dagdagus a nagsublida idia Jerusalem (Lukas 24:33). Ania ti inbaga kadakuada dagiti sangapulo ket maysa idi simmangpetda (Bersikulo 34)?

1. _____
2. _____

Kalpasanna inbaga dagiti dua kadagiti dadduma (bersikulo 35):

1. _____
2. _____

Ibaga ni Lukas kadayo iti bersikulo 36 a “madama nga _____ ni Jesus _____ kadakuada ken kunana, ‘ _____!’”

Ammoentayo daytoy sumaruno a pakasaritaan iti Juan 20.

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 20:19-23.

PANAGSANAY:

1. Ania nga oras kadin (bersikulo 19)? _____
 - a. Ania ti napasamak iti nasapsapa dayta nga aldaw (bersikulo 1 ken sumaganad)? _____
 - b. Ania aya ti riribuk a mapaspasamak (dagiti bersikulo 2, 9)? _____
2. Sadino ti ayan dagiti adalan? Ania ti pasamak (bersikulo 19)? _____
3. Apay a mabutbutengda idi? _____
4. Iti nanumo a panangkita, ni Juan kunana kadayo ni _____ napan ken _____ iti ayanda (bersikulo 19).
5. Ania ti kablaawna kadakuada? _____

6. Ti Lukas 24:31 ibagana kadayo ti napasamak ken rikna dagiti adalan: _____

7. Sinaludsod ni Jesus kadakuada no apay a _____ ken apay nga adda _____ kadagiti panpanunoty? Ti umuna a napanunot dagiti adalan iti panagparang ni Jesus ket kunada a kuna ni Jesus ket _____.
8. Tapno mapukaw ti butengda ket ammoenda ti kinaagpayso, ania ti inbaga ni Jesus kadakuada (Lukas 24:39)?
- a. _____
- b. _____
9. Ania ti tignay dagiti adalan idi nakitada dagiti ima ken sakana (bersikulo 41)? _____

- Amin dagitoy ket naimbag unay tapno agpayso!
10. Lukatam manen ti Juan 20. Inbaga ni Juan, “Dagiti adalan ket _____ iti pannakakitada iti Apo (bersikulo 20b).”

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Nalabit a kunatayo a dagiti adda iti nakabalunet a kuarto ket nabanbannogdan. Adu unay idi iti napasamak iti dayta nga aldaw nanipud iti nasapa a pakaammo ti babai ken ti nadardaras a papanda iti tanem a no saan ni Juan ket namati ngem ni Pedro ket masmasdaaw pay laeng no ania ti napasamak. Kalpasanna iti katenggaan ti amin a riribuk ni Maria Magdalena inpakaammona a nakitana ti Apo ken mairaman pay dagiti adalan a nagsubli manipud Emaus a mangibagbaga a nagparang met ni Jesus kadakuada sadiay. Ania pay ngata ti mabalin a mapasamak iti dayta nga aldaw? Ikabilmo man ti bagim iti lugarda. Ania ti mabalin nga aramidem kadagitoy amin a banbanag? _____

2. Kalpasanna adda dagiti naglalaok a rikna. Awan duadua, a kasta unay ti pannakapabutengda iti apagkanito ket ita agbibigdan iti namnama. Napabutnganda ken nariribukda ket kalpasanna naglaplapananda iti rag-o ken nasdaawda iti no ania iti kasla naimbag unay a kinapudno...ngem, mabalin nga imposible. Kinapudnona kasano ngata a napagungar manipud ken patay? Ammoda nga ni Jesus ket natay. Intenem da Nikodemo ken Jose Isuna. Ita, kasla man agparparang Isun iti amin a lugar. Ania ti maaramidam amin kadagitoy? _____

Paset 2

PANAGSANAY:

1. Inulit ni Jesus ti inbagana ti addan a naibagana: “_____ (Juan 20:21a).”
2. Kalpasanna kinunana kadakuada, “Kas iti _____ ti _____ Kaniak , kasta met ti _____ kadakayo.”
3. Bersikulo 22: Kalpasanna ania ti inaramidna? _____ Ken, ania ti inbagana? _____
4. Bersikulo 23: Intultuloyna pay ken ania ti inbagana kadakuada? _____

PANURSO: Ni Jesus, ti nagungar nga Apo umay ken itugotna dagiti uppat a sagsagut kadagiti tattaona, kadagiti imbaonna nga umay kenka ken siak. Dagitoy a sagsagut ket nadakamat kadagitoy tallo a bersikulo, Juan 20:21-23.

1. Iyeg ni Jesus ti sagut a *kappiana*.

Ania kadi ti nangnangruna a kasapulan dagitoy tattao ngem iti kappia? Napadpadasanda amin a banag ngem saan ti kappia.

Napapatay ti dauloda. Maysa kadagiti gayyemda saanna laeng a liniputan ti dauloda ngem ketdi nagbekkel pay. Awan pulos a nakita a pasamak a kastoy ti kinaranggas ken gura a napasamak kadagiti papanguloda. Ti arapaapda a mawayawayaan manipud pannakaparparigat kadagiti taga Roma ket awanen pannakatungpalna. Dagiti minamnamada ket awanen serbina. Nalabit aminda pagarupenda a ni Jesus bumaba manipud iti krus ket isalakanna ti bagina ken dagiti adalan ngem Isu natay ken nabatida a napnoan panagdamag kadagiti bibiagda.

Ania ti mapasasamak iti uneg ti nakabalunet a ruangan? Nagsasaritaanda kadi no ania ti biddut no apay a kasdiy ti napasamak no kasano a nagpardas amin a paspasamak no kasano a binallaaganna ida? Nalagipda kadi no ania ti inbagana kadakuada? Adda kadi panangaklonda iti maysa ken maysa a saanak namati a mabalin gayam a mapasamak? Adda kadi panangaklonda a saanda kayat a pasien ken panunoten a pudpudno a matay ni Jesus? Adda kadi riknada a makabasol ta pinanawan ken binaybay-anda ni Jesus a kas naibagana a mapasamak. Ita napnoda iti napalalo a buteng kadagiti Judio. Idi saan a mabayag umayda tapno tiliwen ken ukomenda ida. Ammo ti tunggal maysa nga isuda ket adalan ni Jesus.

Marikriknada kadi ti kinaagpaysona nga iti bukodda a kabaelan awan pannakabalinda? Awan kabaelanda a kas ti panguloda wenno sumurot iti panguloda. Iti daytoy a kanito di da ammo no sadino ti ayanda. Awan kabaelan ken maaramidanda kadagiti paspasamak ken awan bilegda no ti sangoenda ket patay. Awan kabaelanda a mangpunas iti butengda ken awan kabaelan maipapan iti masangoananda. Awan kabaelan ken bilegda. Iti daytoy a kanito ti riribuk, saan a natalged a kasasaad ken panagdanag kasta unay ti panagur-urayda iti sagut ti kappia. Ania dagiti kapanunotam:

Ti kappia ket kukuatayo. Daytoy ti mangagas iti pannakilangentayo iti Dios ken nangipulang iti langenlangentayo iti padatayo a tao. Ti kappia ti mangikappia kadatayo iti Ama babaen ti napateg a dara ni Jesus a nagayus iti krus. Ti talna isu ti sagut ti Dios kadagiti mamati nga isu ti Mannubbot ti sangalubongan. Ti kappia ti mangted iti bael kadatayo a dumngeg ti plano ti Dios ken dumngeg ti awisna kadatayo maikuyog Kenkuana bayat panangsapul ken panangdanun ken panangisalakan kadagiti napukaw ken saan a makaammo iti ayatna. Ti kappia ti mangted bael kadatayo nga umanges iti nauneg ken awated ti pannakabalin babaen iti Espiritu a mangpabileg kaniak ken amin a mamati tapno makipaset iti panggepna a mangiyeg ti pammakawan, namnama, ken baro a biag iti amin babaen iti mensahe ni Jesus, ti Apo a napagungar! Dagiti kapanunotam:

PANANGIPAKAT:

1. Ania ti pagbutbutngam? No panunotem ti kablaaw ni Jesus kenka a kunana, “Adda koma kappia kadakayo” itedna ti panagdanag kenka? Kayatna iti umuneg tapno mabalina a sagidem Isuna, riknaem, arakupem ken kitaem Isuna iti kasasaadna. Nabiag ni Jesus! Pinarmeknan ti patay!
2. Nabiag ni Jesus ken kayatna ti umuneg kadagiti paset ti biagmo a nakabalunet, iti uneg ti pusom. Kayatna a salputen dagiti diding, ruangan, ti balunet ken aniaman a lapped iti panaglemmengmo. Ni Jesus kayatna nga ibaga kenka, “Adda koma kappia kenka.” *Kayatna* nga ipaay kenka ti mismo a bagina.
3. Ania a paset iti biagmo ti kayatmo nga umayan ni Jesus tapno itugotna ti sagutna a kappia?

Paset 3

PANURSURO (katuloyna):

2. Ikuyog ni Jesus ti sagut ti *planona*.

Kinuna ni Jesus kadakuada, “Kas iti pangibaon Kaniak ni Ama, kasta met ti panangibaonko kadakayo.” Nalabit a saludsodtayo no daytoy ket napateg unay a sagut. Ti Ama inbaonna Isuna ket Isu nailansa iti krus. Ita siak ti ibaonna? Awan ammok maipapan daytoy...

Isu ti akingandat, ti parmatana para iti sangalubongan ken awisennak a makipaset iti daytoy. Ti parmatana ket maar-aramiden sipud pay idi punganay. Ti gandatna ket mangpatakder iti pagarianna ken tarigagayanna nga amin a tao maikamang ken makipaset iti daytoy. Ti Napagungar nga Apo ibagana kadagiti naguurnong a pasetda iti plano ket ti gandat ket nanumo laeng:

- a. Ibaonkokayo. Siak ti addaan turay. Naited a turay. Yantangay Siak ti nangibaon kadakayo, adda kadakayo ti turayko.
- b. Dakayonto dagiti saksik. Dakayo dagiti agsaksi kaniak, saan nga iti bagbagiyo. Agsaksikayo kadagiti nakitayo, nangegyo, ken ammoyo.
- c. Mapankayo iti pagpatinggaan ti lubong. Daytoy ti parmatak.

PANANGIPAKAT:

1. Ti kadi sagut ti plano ni Jesus itedna ti panagdanag kenka? Napadasam kadin ti nangusar ti turay ti sabali? Kitaem a nalaing no ania ti kaipapanan ti planona iti biagmo bayat panangtedna kenka ti pannakabalin a mangusar ti turay ken pannakabalinna. _____

2. Maawatantayo nga amintayo ket imbaonna ken naibaga a “Mapanka” iti sadino a lugar iti panangibaonna kenka tapno ikuyogmo ti kappia ken pannakabalin? _____

3. Kidkiddawen ni Jesus kaniak a kasapulan a matay ti biag. Natay Isuna tapno agbiagak. Ania dagiti rumbeng a matay iti bagik tapno babaen iti biagko adda dagiti umawat ti agnanayon a biag manipud iti Apo? _____

KARARAG: Alaem ti sumagmamano a kanito nga agyaman para iti sagut ti kappia ken para iti awisna ken iti pannakaibaon babaen iti turay: _____

PANURSURO (katuloyna):

3. Ikuyog ni Jesus ti sagut ti *pannakabalinna*.

“Ni Jesus _____ ida ket kinunana kadakuada, “ _____
ti _____ (Juan 20:22).” Sinang-awanna ida. Ti sang-awna adda
biag ken mangted ti biag. Iti Genesis 2 ti Dios nadikket a makipaset iti pannakaparsua ti tao. Ania
ti mabasa iti bersikulo 7b? _____

Iti Isaias 42:5 maamoantayo a ti Dios “mangted _____ kadagiti tattaona.”
Ti pannakabalin ti Dios ket isu ti sagutna kadayo ken umay babaen iti Espiritu Santona. Ti
Lukas 24:49 kunana nga ita dakayo _____ ket
_____ ti pannakabalin nga aggapu sadi langit. Iti Juan 20:22 kinunana,
Awatenyo ti Espiritu Santo kaslana ibagbaga, “Umangeskayo iti nauneg. Parwaren ti angina ket
awatenyo ti Espirituk.” Ti Espiritu Santo ket pannakabalinna a mangipatungpal iti planona!
Babaen iti Espiritu awan dagiti lapped a saan a pagbaligian ta ngarud ket kaduatayo a mismo ti
Dios. Saan a ti bukodtayo iti ipakpakattayo ken namnamaentayo a ti Dios ti mangpabileg
kadayo. Makiraman ken makipasettayo iti misionna.

PANANGIPAKAT:

1. Iti tunggal aldaw kiddawek ti baro nga pannakaibuyat ti Espiritu ti Dios iti biagko tapno iti kasta mabalinko...
a. _____
b. _____
2. Iti tunggal aldaw kiddawek iti pannakawayawayak kadagiti amin a manglapped iti pannakikadduak iti Dios iti panggepna a mangipasdek ti pagarianna iti puso ken biag dagiti danunek kas saksi ti Apo, kas kada....
a. _____
b. _____

Paset 4

PANURSURO (katuloyna):

4. Ikuyog ni Jesus ti sagut ti *panggepna*.

Ti panggep ni Jesus iti panangibaonna kadatayo a kuyugen sang-aw ti Espiritu a makaited biag ket tapno babaen iti biagtayo maawat met ti dadduma ti pannakapakawan iti basol. Pannakapakawan ti sukat ti basol. Ni Jesus pinakawannatayo ket innalana dagiti basbasoltayo a kukuana. Ti ayat ti Dios ti nangrugian ti panggepna. Ti Dios saannatayo nga inayat agsipud ta natay ni Jesus para kadatayo. Saan, ni Jesus natay para kadatayo agsipud ta ay-ayatennatayo ti Dios. Ti Juan 3:16 ipalagipna a ti Dios ay-ayatennatayo ket intedna ti Anakna. Inted ti Dios ni Jesus tapno isalakannatayo, saan a tapno ukomennatayo (Juan 3:17).

Dagiti tattao iti amin a lugar sapulenda ti panggep ken kaipapanan ti biagda. Agsaludsodda, “Ania iti panggepko iti biagko?” Daytoy ket saludsod a sapaap. Kayattayo dagiti gandat a dakdakkell ngem iti pannangan, panaginum, ken iti panagragsak.” Kayattayo ti biag nga adda pateg ken kaipapananna. Iti daytoy a pakasaritaan, ni Jesus ikamangna ti gandatna iti tarigagaytayo. Kas iti panangibaon iti Ama Kenkuana a mangited ti biag, pammakawan ken kappia ditoy lubong kasta met ni Jesus itedna ti isu met laeng a panggep. Addaak man iti taengko, pagubraak, iti ayan ti karrubak maysaak koma a tao a mamakawan, agayat ken mangipaay ti kappia. Daytoy ket dakkel a panggep! Daytoy ti mangted kaipapanan iti biagko. Daytoy ket *agnanayon* iti pateg wenno gatadna.

PANANGIPAKAT:

1. Ania kadagitoy uppat a sagut ti kangrunaan kenka ita? _____
Agsipudta _____

2. Yantangay ammok a dagitoy a sagsagut naited kaniak manipud napagungar nga Apo, kasano ngata a mausarko dagitoy a sagsagut tapno agbalinak a naimbag a kaddua ti Apo iti pannakaaramid ti misionna?
 - a. Ti sagut ti kappiana: _____

 - b. Ti sagut ti panggepna: _____

c. Ti sagut ti pannakabalinna: _____

d. Ti sagut ti panggepna: _____

KARARAG: Iyasidegmo ti biagmo iti Apo ket agkararagka. Agyamanka Kenkuana iti nabuslon a sagsagutna kenka a namagbalin iti biagmo a napateg ken addaan kaipapananna. Dawatem ti panangidalan ken panangisuro iti Apo bayat panangusarmo dagitoy a sagsagutna. Biruken ti pannakausar dagitoy a sagsagut a nangnangruna ket dawatem iti Apo nga ikkannaka iti pannakaammo kadagiti adu a gundaway a no sadino a dagitoy a sagsagut ket mausar iti pannakabendisyon ti biag dagiti sabali:

MAIKAINNEM A LEKSION

AY-AYATENNAK KADI?

JUAN 21:1-19-SUROTENNAK

PAKABUKLAN ITI LEKSION 6

Pakabuklan	49
Pakauna	50
Leksion 6: Juan 21:1-19	
• Mapan Agkalap	51
• Pampanunot ken Panangipakat	52
• Wow! Anian a Naala	53
• Saan pay a Nalpas nga Aramid	53
• Mata a Sikikita ken Jesus	55

PAKAUNA

Napan dagiti adalan idiay Galilea kas adda nga inbilin ni Jesus kadakuada. Mabalín a maaddaan iti rikna ti maysa a dagitoy a tattao ket mapulkokanda. Iti Juan 21 nagnunomoanda a mapanda agkalap. Ania ti napasamak? Takuatem iti maysa panangipada iti nagbaetan ti naalada nga ikan ken ti trabaho dagiti tattao ti Dios, ti Iglesia. Ania ngata ti idandanon a mensahe kadakuada ti naalada nga ikan maipapan iti trabahoda a kas mangngalap iti tattao?

Mabalín a damagentayo ti saludsod, “Mabalín kadi nga aramatennak ti Dios?” Ngem kaadduanna a kayattayo nga ammoen no, “Makaaramidak iti banag a nagdakes tapno saannak nga aramaten ti Dios?” Ni Pedro nakaaramid iti maysa a banag a dina napanunot a maaramidna daytoy idi inlibakna ti Apona. Naibaga kadayo nga iti panagladladingitna rimuar isuna ket nagsangit iti nakasasaem. Naited a dagus ti pammakawan. Saan a pulos nga ingawid ni Jesus ti pammakawan. Nupay no kasta, ammo ni Jesus nga adda pay iti sabali a problema a rumbeng a masolbar. Iti Leksion 6 mangipay iti kanito nga agtugaw ken siulimek iti sakaanán ni Jesus ken dumngeg iti pannakisarsaritana ken Pedro. Mabalín a sungsubatan met ni Jesus dagiti saludsodmo.

LEKSION 6

Paset 1

PAKAUNA: Datoy sumaruno a pakasaritaan iti *Ti Ayat ti Dios, Isu ti Biagtayo* ket napasamak iti kalpasan ti panagungar. Kaaduan a paset daytoy a pakasaritaan ket adda iti pakainaiganna iti panagkalap, ikan, ken mangngalap. Kinuna ni Jesus, “Surotendak, ket aramidenkayo mangngalap iti tao.” Rinugian ni Jesus ti trabahona kadagiti sumagmamano a mangngalap iti dagitoy a balikas ken iti Juan 21 makitatayo manen dagitoy a balikas, “Surotendak.”

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 21:1-14.

PANAGSANAY:

1. Sadino ti nakapasamakan daytoy nga pakasaritaan (bersikulo 1)? _____
2. Siasinoda dagiti naguummong-ummong (bersikulo 2)? _____

3. Ania ti aramiden ni Pedro (bersikulo 3)? _____ ket kinuna met dagiti dadduma _____
4. Kumusta met iti panagkalapda iti dayta a rabii? _____
5. Nasapa iti sumaruno a bigat nagtakder ni Jesus iti igid ti baybay. Ania ti naibaga kadatayo maipapan kadagiti adalan (bersikulo 4) _____

6. Pinukkawan isuda ni Jesus. “_____.”
7. Siempre, awan a pulos iti naalada ket ania ti ibagana kadakuada (bersikulo 6a)? _____

8. Ti nagbanaganna ket (bersikulo 6b): _____

9. Siasino ti immuna a nakalasin ken Jesus (bersikulo 7)? _____ ket inbagana _____
_____ “Isu ti _____.”
10. Ania ti insigida nga inaramid ni Pedro (bersikulo 7b)? _____

11. Ania ti inaramid dagiti dadduma nga adalan (bersikulo 8)? _____

12. Ania ti adda a naisagana para kadakuada sakbay pay a makasang-atda (bersikulo 9)?

13. Ania ti kiniddaw ni Jesus nga aramidenda (bersikulo 10)? _____
14. Napan ni Pedro iti bilog ket insang-atna ti iket. Ania ti naibaga kadatayo (bersikulo 11)?
- a. _____
- b. _____
15. Inawis ida ni Jesus tapno _____ ken _____.
16. Amin nga adalan ket _____ ta isuna ti _____ (bersikulo 12).
17. Ania ti inaramid ni Jesus kadagiti ikan ken ti tinapay (bersikulo 13)? _____

Paset 2

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Makapagagar a paliuwen ni Pedro kadagitoy sumagmamano a bersikulo. Agpada nga inbaga ti anghel ken Jesus nga adda iti tanem kadagiti babbai nga ibagada kadagiti adalan a mapanda idia Galilea ket urayenda Isuna sadiay. Nakitatayo ni Jesus idia Galilean ngem kasla agpulpkok ni Pedro, ti agtugtugaw a kaduana dagiti dadduma nga adalan ken, mabalin, awan iti ar-aramidenda. Ti agur-uray nga awan ti ar-aramidenna ket narigat unay para ken Pedro isu nga inkeddengna iti mapan agkalap ket kasta met dagiti dadduma inkeddengda met iti mapan sumurot kenkuana. Ti simmaruno a nabasatayo ket timmapuak manipud iti bilog ket nagdisso iti danum tapno aglangoy a mapan ken Jesus! Kalpasanna immuli a naglugan iti bilog tapno tumulong a mangguyod iti iket a napnapno iti dadakkel nga ikan tapno ipaigidda. Kasla man aglaplapusannan isuna iti pigsa! Kasla man saan a makaanay dagiti ar-aramidenna para ken Jesus... wenno.... Mabalin a saan a makatalna no adda ni Jesus gapu iti saan pay a nalpas a parikut kenkuana... wenno... Iti pananglawag iti pananglibakna iti amona, ania ngata iti mapaspasamak ken Pedro? Dagiti kapampanunotam: _____

2. Taldiapantayo man biit ni Pedro, ti manggalap. Ita, ania dagiti kapampanunotam maipapan iti nakaskasdaaw a kaado ti naalada nga ikan (bersikulo 6) ken ti iket a saan a napigis (bersikulo

11)? Narigat kadi a pasien daytoy? Daytoy kadi ti parikut iti pakasaritaan? Kasano met ngata ti pakasaritaan ti ikan ken dagiti iket nga ipakitada ti puso ti Dios para kadagiti tattao a saan pay a makaam-ammo kenkuana, kadagiti makalapto pay laeng ket mabalkotda iti ayat ti Dios (iket) ket maipanda iti Pagarianna, ti Iglesiasiana (bilog)? Ti kaadu ti nakalapda ket ad-adu pay ngem iti mabalin a maarapaap dagitoy a lallaki ngem ketdi, iti laksid iti kaado ti nakalapda, saan a napigis ti iket. Ania ti puntos a kayat nga ibaga ni Jesus? Ania ngata ti kayat nga isuro kadakua ti Apo ti Mangngalap? Ania ngata ti possible iti gagangay a bilin nga ipurwak ti iket iti sabali a bangir ti bilog? Kasano a makipasettayo ken Jesus ket dagiti sabali ti mangipurwak ti iket, ti mangguyod ti iket tapno ipanda dagiti ikan ken Jesus (bersikulo 10)? Kasano a makipasettayo ken Jesus ken kadagiti dadduma tapno tiliwen ti lubong iti iketna? Dagiti kapampanunotam:

PANANGIPAKAT:

1. Kinuna ni Jesus, “Ipurwakyoy ti iketyo...” Kas maysa nga agkalap kadagiti tattao, ania ti iket nga innak ipuruak? _____
2. Sadino ti pangipurwakak ti iketko? Iti kadi uneg ti pagtaengak? Iti karrubak? Kadagiti padak nga adda luganna? Sadino ti ayan dagiti ikan? _____

3. Kinuna ni Jesus, “Ipanyo ditoy ti dadduma.... iti naalayo... Maysaka a mangngalap, agkalap para kadagiti ay-ayaten ti Dios! Ibingaymo ti pakasaritaam. Kayat ni Jesus a denggen amin maipapan iti nakalapmo! Ania kadi ti appanmo? Sadino ti napanam? Nagusarka kadi iti iket? _____

4. Siasino dagiti kayatmo nga awisen a kaduam nga agkalap? No sumurot kenka dagiti sabsabali, masursuroda kadi no kasano ti agbalin a mangngalap? Ania ti *ipakitam* kadakuada tapno makasursuroda? _____

Paset 3

PAKAUNA: Adda pay laeng iti saan a nalpas a trabaho ni Jesus ken Pedro. Saan pay a naurnos dagiti banbanag. Awan duadua, nga ammo ni Pedro, a napakawan isunan. Ammotayo a nagparang ni Jesus

kenkuan iti aldaw ti panagungarna (Lukas 24:34) ket maarapaaptaayo no ania ti langa ni Pedro nga adda amin kenkuana ti panagsidsiddaaw maipapan iti napasamak (Lukas 24:12) natunaw iti kaadda ti Napagungar nga Apo. Ngem, nagtalinaed ti saan pay a nalpas a saludsod, “Jesus, nakaro kadi unay ti basolko tapno agkedkedka a mangaramat kaniak?”

ARAMIDEN: Basaen ti Juan 21:15-19

PANAGSANAY:

1. Kalkalpasda laeng a nammigat ket rinugian a kasarita ni Jesus ni Pedro. Ania ti sinaludsodna ken Pedro (bersikulo 15)? _____
2. Ket simmungbat ni Pedro, “_____.”
3. Insungbat ni Jesus, “_____.”
4. Dagiti bersikulo 16 ken 17 ket dandani kapada ti bersikulo 15. Ay-ayatennak kadi? Ammom nga ay-ayatenka. Pakanem dagiti karnerok. Namintallo nga inlibak ni Pedro ni Jesus. Ket tunggal maysa kadagitoy pinagsaludsodanna ni Pedro iti pareho met laeng a saludsod ken inikkanna ni Pedro iti pareho a bilin. Nagbaliw ti pangilangaan. Inbaga ni Juan ti pakasaritaan ti panagkalap ngem ken Jesus ket dakdakamatenna a _____. “Pakanem dagiti _____.”
5. Kalpasanna iti bersikulo 18, inbingay ni Jesus ken Pedro no ania ti mapasamak kenkuana inton mataenganen:
 - a. Ania ti kinuna ni Jesus ken Pedro idi agtutubo pay isuna _____
 - b. Ania ti inbaga ni Jesus a mapasamak kenkuana iton lakayen isuna? _____
6. Makapagagar a denggen no kasano nga insarita ni Jesus iti maipapan iti ipapatay ni Pedro. Nagsao maipapan iti daytoy kas iti inaramidna iti bukodna nga ipapatay. Nagsao ni Jesus maipapan iti ipapatay ni Pedro a kas wagas ti _____ (bersikulo 19).
Tandaanan: Kuna iti pakasaritaan a da Pedro ken ti asawana ket agpada a nailansa iti krus ket ni Pedro ket nailansa nga akin ngato ti sakana ken akinbaba ti ulona. Nagrigat a patien iti kasta nga ipapatay a mangted iti dayag ti Dios ngem ti pammati ket maibatay kadagiti sao ni Jesus.
7. Pinasubli ni Jesus ni Pedro iti pareho met laeng a sao nga inaramatna tallo a tawenen ti napalabas idi nga inayabanna ni Pedro iti Mateo 4:20. “_____.” Ammo ti Apo ti puso ni Pedro. Ammona nga inlibak isuna ni Pedro. Ammona a maladladingitan ni Pedro ti inaramidna ken nagbabawyannan daytoy.

Ammotayo a rimuar isuna ket nagsangit iti nasaem (Lukas 22:62). Kasapulan a maamoan ni Pedro no isu ket napateg pay laeng ken Jesus. Linawlawagan daytoy a banag ni Jesus. Sika, Peter, *surotennak*, uray pay iti krus ken, ibagak kenka, uray iti panagbiag wenno iti ipapatay idaydayawmonto ti Dios.”

Paset 4

PANANGIPAKAT: Uray datayo met, naibaga kadayo a pagtalinaedentayo dagiti matatayo a sikikita ken Jesus bayat iti isusurottayo Kenkuana. Kunana iti Hebreo 12:2, “Ditayo isinsina dagiti matatayo ken Jesus isu...inibturanna ti krus...Panunotenyo Isuna a nagibtor iti napalalo a panangbusor dagiti managbasol tapno saankayo a mabannog wenno maupay.” Ammoen ti ad-adu pay nga pakasaritaan maipapan ken Pedro manipud iti pakasaritaan iti Juan 21 ken ita mabasbasa maipapan ken Jesus ken iti krus iti Hebreo 12, makaritak a “saanko nga isinsina dagiti matak ken Jesus.”

1. Ania ngata ti kayatna a saoen kaniak bayat iti panangkitak ti pannakigayyemko? _____

2. Ania ngata ti kayatna a saoen kaniak bayat iti panangkitak ti panagbiagko? _____

3. Ania ngata ti kayatna a saoen kaniak bayat iti panangkitak ti krusko? _____

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Sumagmamano a banag ti ibagbaga kadayo ni Lukas a saan a naisurat iti uray maysa kadagiti dadduma nga Ebanghelio. Ania ti inbaga ni Jesus ken Pedro iti Lukas 22:31-32?

2. Kitaem daytoy a bersikulo iti pananglawag ti Juan 21:15-17. Kinuna ni Jesus ken Pedro:
 - a. Bersikulo 15: _____
 - b. Bersikulo 16: _____
 - c. Bersikulo 17: _____Naikkan ni Pedro ti gundaway a mangiyebkas ti ayatna ken Jesus babaen iti panangpatibkerna kadagiti kakabsatna (Lukas 22:32).
3. Iti pananglawag iti panangilibak ni Pedro ken Jesus, kasano ngata daytoy a bukod a kapadasan iti biag—kalpasan nga inlibakna ni Jesus ken inawatna ti pammakawanna—ti nangted iti kaipapanan

iti mensahena ken pigsa kadagiti kakabsatna? _____

4. Kas maysa nga agbibig ita pannakaammo ti pammakawan ti Dios, kasano ngata a ti bukodmo kinakapuy ken panagbiddut ket agbalin a wagas ti Dios a mangpapigsas kadagiti sabsabali?

PANAGIKABESA: Sinao ni Jesus ti karnero ita sabali a gundaway ita Juan 10:3b-4. “Awaganna dagiti bukodna a karnero _____

Isuna gapu ta malasinda ti timekna.”

Para kadagiti medio nangato ti arapaapna ket kayatda nga inayon ti sabali pay a paset ti Sao ti Dios ita urnongda a tandaanan a bersikulo, guyguyogoyennatayo ni Pedro babaen ita suratna nga intedna kadagiti Iglesia ita Asia Minor, nga ita agdama ket daytoy ti Turkey. Iti 1 Pedro 5:2 guyogoyenna dagiti dadaulo ti Iglesia: “Ipastoranyo ti arban ti Dios _____

a kas kayat ti Dios ...”

KARARAG: O Jesus, ita maminsan pay nangegko manen ti Saom, “Surotennak.” Inbagam kaniak a pakanek dagiti karnerom tapno ita kasta ket surotendaka met no mangegda ti timekmo gapu ta ammodaka. Agbalinak koma a matalek ita panagserbik Kenka bayat a sursurotenka a sikikita Kenka dagiti matak. Iyasidegnak Kenka ket no maiyaw-awanak ken makaaramidak ita dakes, pasubliem kadi toy agalla-alla a karnerom, Jesus, sipapakumbabaak nga agtamed ita sangoanam ita pannakaammok a no awanka awan ti maaramidak ngem no kaduaka amin a banag ket possible. Itdem kaniak ti tured a mangipurwak ti iketko tapno maipanmo dagiti dadduma ita natalged a naayat nga imam babaen ti pannakabalin ti panagungarmo. _____

MAIKAPITO A LEKSION

INKAYO ITI AMIN A LUBONG

MARKOS 16-TI BILIN NI JESUS

PAKABUKLAN ITI LEKSION 7

Pakabuklan	57
Pakauna	58
Leksion 7: Markos 16	
• Ti Makannawan nga Ima	59
• Ti Panagkedked a Mamati	60
• Ti Pannakaiyuli ni Jesus	64
• Ti Bilin ni Jesus	67
• Dagiti Kangrunaan a Bersikulo	67

PAKAUNA

Ngarud, sadino ti ayan ni Jesus itan? Kas man la nagpukaw Isuna iti likudan dagiti ulep. Kinunana a saannatayo pulos a panawan wenno baybay-an. Ngem ayanna itan? Kas man la met mariknatayo bassit a kas kadagiti adalan a tumangtangad kadagiti ulep a masmasdaawan iti napasamak iti Naballigi a Dauloda. Sadino ti napananna?

Ti Leksion 7 ti pagturposan ti adal ti biag, ipapatay, ken panagungar ni Jesu-Cristo, ti Mangisalakan ti lubong. Amin a pakasaritaan ti Biblia ket itudtudoda daytoy a kakaisuna a gundaway ti tiempo. Ti Daan a Tulag ket kumitkita iti mapasungad nga iyaay ti Messias, ti Napili, ti Cristo nga inkari ti Dios nga isu ti Mannubbot. Dagiti amin a mammati ti Baro a Tulag ket tumaliawda iti krus ken ti awan kargana a tanem ta iti ipapatay ken panagungar ni Jesus adda aminen a kasapulantayo para iti daytoy a biag ken ti umay a biag. Adda ti Mangisalakantayo a nangaramid amin dagitoy. Inaramidna daytoy para kadatayo dagiti banag a saantayo a kabaelan nga aramiden iti bukodtayo a bagi. Sinubbotnatayo babaen iti napateg a bagi ken darana, naidaton para iti pannakapakawan dagiti amin a basbasoltayo.

LEKSYON 7

Paset 1

PAKAUNA: Nangegantayo ti katan-okan a pakasaritaan a naibaga. Nupay no kasta, tallo kadagiti uppat nga Ebanghelio ti naglaon ad-adu a pakasaritaan. Mateo, Markos, ken Lukas ti nangibaga kadayo no ania ti napasamak ken Jesus. Kalpasan amin dagitoy, natay Isuna ngem nagungar met laeng. Nagbiag Isuna ket inpakitana ti bagina a sibibiag kadagiti adu a tattao, kangrunaanna kadagiti adalanna ken kadagiti tattao a sumursurot Kenkuana. Ngem sadino ti ayanna itan Isuna? Sibibiag kadi pay laeng Isuna ket adda nga agnanaed iti di ammo a lugar? Ania ti napasamak Kenkuana? Denggen no ania ti ibaga ti Ebanghelio.

PANURSURO: Kasapulantayo ti kanito nga agsubli. Kasapulan a sublianantayo ti pannakausig ni Jesus iti saklang ti Sanhedrin iti Mateo 26:63:64. Ni Caifas, ti kangatoan a padi, dawdawattenna nga ibaga ni Jesus no Isuna wenno saan nga Isuna ti _____ nga _____ ti _____ . Ania ti insungbat ni Jesus iti bersikulo64a?

Intultuloy ni Jesus iti nangted iti padto iti bersikulo 64. Ania ti inbaga ni Jesus kadakuada amin?

Siasino ngata daytoy a “Pannakabalin” a dakdakamaten ni Jesus? Kitaen iti Markos 16:19. _____

Ken, ania ti kayatna a sawen a ni Jesus ket agtugawto iti makannawan nga ima ti daytoy a Pannakabalin? Ti agtugaw iti makannawan ipasimudaagna a ni Jesus ti timek ti Dios. Lagipen ti kinuna ni Juan iti Juan 1:1, 2. Dakdakamatenna ni Jesus a kas _____ a nagbalin a lasag ken nakipagnaed kadayo.

Ti agtugaw iti makannawan nga ima ket isu ti takem ti Anak, ti takem ti Prinsipe, ti inauna a lalaki nga Anak ti Ama. Daytoy ti takem iti linteg ken iti turay, ti takem iti pannakabalin. Ania ti pannakabalin nga ken Jesus segun iti Efeso 1:19-21? _____

Ania ti mainayon a pannakalawlawag a maawattayo maipapan iti makannawan ti Dios manipud kadagitoy pakabasaan?

- a. Roma 8:34? _____
- b. Hebreo 1:3b-4? _____
- c. Hebreo 12:2? _____

ARAMIDEN: Basaen ti naibingay a pakasaritaan iti Markos 16:9-16 ket kitaem a natungpal ti impadto ni Jesus. Ti sinurat ni Markos ket naiyababa a pakadagupan ti Panagungar ket ania ti simmaruno. (Dagiti agdama nga agad-adal iti Biblia ket mamatida a dati a nagpatingga ti Markos iti bersikulo 8 ket dagiti nabatbati pay a bersikulo ket nainayonda laeng kadagiti naud-udi a tawen. Nupay no kasta, dagitoy a bersikulo ket suportaanda dagiti paspasamak iti panagungar kadagiti sabsabali nga Ebanghelio ken mangtedda ti nayon a pannakalawlawag.)

PANAGSANAY:

1. Siasino ti immuna a nagpakitaan ni Jesus iti aldaw panagungarna (bersikulo 9)?

2. Ania ti adda a naibaga kadatayo maipapan Kenkuana? _____

3. Kalpasan a nakitana ni Jesus siasino ti napananna a nangibagaan (bersikulo 10a)? _____

4. Kasano iti pannakailadawanda (bersikulo 10b)? _____
5. Ania ti inaramidda iti damag nga indanon kadakuada ni Maria (bersikulo 11)? _____

6. Intultuloy nga inbaga ni Markos maipapan kadagiti lallaki a magmagna nga agturong idiaiy _____
_____. Kitaen iti Lukas 24:13 ken dagiti sumarsaruno a bersikulo. Ania ti inpadamagda? _____

7. Ania ti inaramid dagiti adalan iti inpadamagda (Markos 16:13)? _____

8. Kalpasanna siasino iti nagparangan ni Jesus (bersikulo 14)? _____
9. Binabalaw isuda ni Jesus gapu iti _____ ken

10. Iti laksid ti panagkedkedda a mamati iti adda nga inbaga kadakuada ni Jesus (bersikulo 15-16)?
“ _____ iti _____ a _____ ket

_____ ti Ebanghelio iti amin a _____ Siasinoman
_____ ken _____ ket
_____, ngem siasinoman a saan a _____ ket
_____.”

Paset 2

PAGPAMPANUNOTAN: Agsardengtayo pay biit tapno panunotentayo ti dua a banbanag.

1. Dagiti adalan ket naigalutda iti panagsangsangit ken panagladladingitda ta kas man la pinilida pay ti ladingitda ngem ti Naimbag a Damag nga indanon kadakuada da Maria ken dagiti dadduma a babbai, ti naimbag a damag a sibibiag ni Jesus. Nagungar Isuna. Saanda a _____ daytoy.
2. Dagiti dua a lallaki a nakasinnarak ni Jesus iti dalanda nga agturong idia Emaus ket idi nalukatan ti panagkitada nabigbigda ni Jesus, nagpusiposda, ket nagnada manen a nagsubli nga insigida idia Jerusalem a no sadino nga aglemlemmeng dagiti adalan tapno laeng ipadamagda a sibibiag ni Jesus. Nakitada Isuna. Nagungaren Isuna! Manen, segun iti Ebanghelio ni Markos, saanda latta a _____ dagitoy.
3. Ita, nagparang ni Jesus bayat iti pannangan dagiti Sangapulo ket maysa. Malagipyo, kayat ni Jesus nga ipakaammo dagiti babbai kadagiti adalanna a nagungaren Isuna (Mateo 28:9-10). Isuda koma ti rumbeng nga umuna a makaammo. Ngem ketdi, inpakitada ti saanda a panamati iti damag nga indanonda kadakuada. Ania a banag ti nangtubngaran kadakuada ni Jesus?
 - a. _____
 - b. _____

Mabalin nga agsiddaaw ti maysa no saoen ni Jesus ti kasta met laeng a banag kadagiti tattao ita, kangrunaanna iti panangtubngarna kadagiti natangken ti ulona ken agkedked a mamati. Dagiti kapampanunotam: _____

PANANGIPAKAT: No umay a makipangrabii ni Jesus iti pagtaengam, tubngarennaka kadi gapu iti kinakurang ti pammatim ken ti “natangken a panagkedkedmo” a mamati kadagiti nangibingay kenka amin a nakita ken nangedg? Apay? Apay a saan? _____

PANAGIKABESA: Ti Markos 16:15-16 ket dagiti balikas nga sinao ni Jesus kadagiti adalanna. Daytoy ti bilin INKA. Daytoy ti bilin nga inkayo iti amin a LUBONG. Daytoy ti bilin nga inkayo iti amin a lubong ket IKASABAYO ti Naimbag a Damag iti amin a sangkaparsuaan. Daytoy ti kari a siasinoman a MAMATI ken mabuniagan ket maisalakanto. Daytoy met ti Saona a nagkuna ken siasinoman a saan a _____ ket _____. Ngem ammoem a ti laeng kinaawan iti pammati ti mangukom iti maysa a tao. Siasinoman a di mamati maukomto.

Isuratmo dagitoy a bersikulo iti bassit a papelmo. Dagitoy a sao ket inbalikas ni Jesus tapno mangted iti liwliwa iti pannakaammo a no mamatitayo maisalakantayonto. Maikkantayonto iti biag nga agnanayon. Itugotmo a kanayon daytoy a Naimbag a Damag iti man bulsam wenno iti pitakam. Daytoy ti kasayaatan a damag a mabalín a maibingaymo!

KARARAG: O Apo Jesus, ikkannak iti pammati nga agtalek a Sika ket pudno a nagungar manipud ken patay. Ikkannak iti pammati nga agtalek a gapu ta nagbiagka, abiagak met. Ikkannak iti pammati nga agtalek a daytoy a Naimbag a Damag ket ig-iggemanna ti pannakaisalakanko. Ikkannak koma iti tured a mapan iti amin a lubong ken ibingayko daytoy a Naimbag a Damag tapno maamoan met dagiti sabsabali a Sika Jesus kas Apo ken Mangisalakán iti biagda. _____

Paset 3

PAKAUNA: Bayat iti panangitultuloy ti Markos 16 kitaen no namin-ano a nausar ti balikas a “mamati.” Ania ngata ti parikut ken Markos? Para kenkuana, ania ti talaga a kaipapanan ti mensahe ti panagungar? Para maipakita laeng a napasamak dagiti pagteng iti Panagungar? Kasla man nadismaya Isuna kadagiti adalanna, dagiti pudno a makam-ammo Kenkuana. Isuda idi dagiti naawis a “surotendak.” Isuda idi dagiti nangted ken Jesus iti tinapay ken ikan ket naimatanganda ti 5000 a tattao a nangan. Isuda idi dagiti nagtugaw iti sakaananna a dimngeg bayat iti panangisurona kadakuada. Saanda kadi a maawatan a babaen iti pammati ti nangtulong kadakuada a mamati no siasino Isuna? Ti pammati ti nangtulong kadakuada a patienda nga Isuna ti Anak ti Dios, ti Sibibiag nga Apoda. Adda kadi kadakuada iti natangken iti ulona tapno agkedkedda a mamati? Inayaban isuda ni Jesus tapno maaddaanda iti pammati ket mamatida. Inayaban isuda ni Jesus tapno tallikudanda ti kinaawan pammatida ket patienda ti aniaman a naibaga kadakuada ket kinapudno. Ngem saan a pinanawan isuda ni Jesus gapu iti kinaawan iti pammatida. Inay-

ayatna ida agingga iti kamaudianan ket nagparang Isuna kadagiti Sangapulo ket maysa tapno makitada Isuna iti bukodda a bagi. Ket kalpasanna kinunana ken Tomas, (Juan 20:29), “Sika _____ kadin gapu ta nakitanak? _____ dagiti saan a nakakita Kaniak ngem _____.”

ARAMIDEN: Basaen ti Markos 16:17—18.

PANAGSANAY:

1. Inbaga ni Jesus nga adda dagiti tanda a maipakuyog kadagiti mamati. Kinunana, “Iti naganko aramidendanto dagitoy:
 - a. _____
 - b. _____
 - c. _____
 - d. _____
 - e. _____
2. Iti Libro ti Dagiti Aramid naipakaammo kadayo a mapasamak dagitoy a banbanag. Rugian a kitaen dagiti pagilasinan a sumursurot kadagiti mamati. Ania dagiti pagilasinan kadagitoy a bersikulo?
 - a. Aramid 5:16 _____
 - b. Aramid 8:7 _____
 - c. Aramid 16:18 _____
 - d. Aramid 10:46 _____
 - e. Aramid 19:6 _____
 - f. Aramid 28:3-5 _____

PAGPAMPANUNOTAN:

1. Isu kadi met laeng dagitoy a lallaki ti nagkedked a mamati no ania ti naibaga kadakuada? Aramaten latta kadi isuda ni Jesus iti laksiid iti panagkedkedda a mamati? Aramaten latta kadi isuda ni Jesus a mangituloy iti trabahona? Ania a klase a lallaki dagitoy? Ania a klase a manursuro weno maestro iti mangitalek iti trabahona kadagiti imada? Dagiti kapampanutam:

2. Iti daytoy a kanito awan ti mabalinan ti maysa no di nga agsiddaaw no adda kadakuada ti saan a pulos a namati ngem ketdi nagduadua. Dagiti kapampanunotam: _____

3. Napateg a maawatan iti nagdumaan ti “mamati” ken “addaan iti pammati.” Mabalina a ti maysa ket mamati iti adu a banbanag, uray pay dagiti banbanag a saan a pudno. Ti maaddaan iti pammati ken Jesus ket dakdakkal pay ngem iti pasien a dagiti inaramidna ket pudno. Ti addaan iti “pammati ken” kayatna a saoen a pagtalkan no ania ti inaramid ni Jesus para iti bukod a pannakaisalakan iti maysa a tao. Iti kasta, no ibaga dagiti Kristiano, “Mamatiak ken Jesus,” ti ibagbagada a pudno ket itedko ti panagtalekko Kenkuana para iti biagko ita ken para iti agnanayon a biag nga it-itedna. Ti pammati ket panagtalek iti Dios. Dagiti kapampanunotam: _____

4. Sigurado nga inbatian ni Jesus ida iti mensahe iti Naimbag a Damag a kayatna a mangegan ti sibubukel a sangaparsuaan. Manen, maipalagip kadayo: “Siasinoman a mamati ken mabautisaran ket maisalakanto!” Ti puso a mamati ket tarigagayanna nga agbalin nga anak ti Dios babaen iti buniag. Ta iti bautismo agrabaho ti Dios. Ti Dios ti mangirugi. Ikabil ti Dios ti panangtagikuana kadayo a kas annakna, iti panangitedna kadayo ti naganna (Ama, Anak, ken Espiritu Santo). Iti bautismo naibaontayo nga “Inkayo iti amin a lubong.” Datayo dagiti annakna a naawis iti misionna! Dagiti kapampanunotam: _____

5. Awan ti mabalinan ti maysa no di agsaludsod, “Kasano met ngarud ti maysa a tao a saan a nabuniagan? Madusa kadi dayta a tao?” Inbaga ni Jesus kadagiti adalanna a dagiti laeng saan a mamati ti madusa. Ti kinaawan iti pammati ti kakaisuna nga agbanag a madusa ti maysa a tao. Ti pammati ti mangited iti biag ken pannakaisalakan. Dagiti kapampanunotam: _____

Paset 4

ARAMIDEN: Basaen manen ti Markos 16:19-20

PANAGSANAY:

1. Kalpasan a nakisarsarita ni Jesus kadagiti adalanna, ania ti napasamak (bersikulo 19)?
 - a. _____
 - b. _____

2. Adda pay ti innayon ni Lukas. Kalpasan a nakisarita ni Jesus kadagiti adalanna _____
 _____ isuda (Lukas 24:50). Ket bayat a benbendisionanna ida _____
 _____ iti imatangda ket _____

3. Ti Libro Dagiti Aramid ket insurat met laeng ni San Lukas. Inpaayannatayo iti ad-adu pay a pakaammo iti Aramid 1:9. Ania ti makapagagar a banag a makitam iti bersikuso 9-11?
- Maysa nga _____ ti nangipanaw Kenkuana iti _____.
 - Ket kalpasanna ania ti napasamak? _____
 - Ania ti sinaludsod dagiti anghel kadagiti adalan? _____

 - Ania ti inbaga dagiti anghel kadakuada? _____

4. Iti Mateo 28:17 naibaga kadatayo a dagiti adalan ket _____ ni Jesus. Ngem kalpasanna simmaruno ti balikas a kanayon a mainaig kadagiti adalan, “ngem sumagmamano kadakuada ti _____.” Intalek kadi ni Jesus ti biag ken trabahona kadagiti sumagmamano a tattao a saan pay a namati Kenkuana no di ket nagtultuloyda a nagduadua Kenkuana? Siempre, saantayo nga ammo. Ammotayo no ania ti inbaga kadatayo da Markos ken Lukas.
- Kinunana iti Markos 16:20 a
 - rimuar dagiti adalan ket _____ iti amin a lugar.
 - ket _____ ti Apo kadakuada.
 - ket _____ ti Apo dagiti mensaheda babaen iti panangipakuyogna iti _____.
 - Kinunana iti Lukas 24:52 a
 - ket _____ Kenkuana
 - ken _____ idiy Jerusalem addaan iti _____
 _____.
 - ket _____ idiy _____ a _____
 _____ ti Dios.

PAGPAMPANUNOTAN:

- Binendisionan ni Jesus dagiti adalanna. Dinaydayawda Isuna. Pinanawanna ida. Nagsublida idiy Jerusalem nga addaan iti dakkell a rag-o. Napan a nangisagana iti lugar para kadakuada (Juan

14:2). Nagtalinaedda idia y templo ket dinaydayawda ti Dios. Adda kadi pay iti nasaysayaat ngem iti dayta? Adda kadi iti nadlawyo a napukaw? Sublianan ti Aramid 1:4. Ania ti bilin nga inted ni Jesus kadagiti adalan? Saankayo a _____
ngem _____

Ania ngata ti sagut nga inkari ti Amana? Kitaen iti Juan 14:25-26. Kadua ni Jesus dagiti adalan a nangngilin iti Paskua sakbay a naliputan Isuna. Ania ti karina a rumbeng nga urayenda?

1. Siasino ti ibaon ti Ama? _____

2. Ania ti aramiden ti Espiritu? _____

3. Ania pay dagiti dadduma a banbanag a naibaga kadayo maipapan ti Espiritu iti Juan 14:16?

a. Ania dagiti sabsabali a nagan a naited? _____

b. Kasano a maam-ammotayo Isuna (bersikulo 17)?

i. _____

ii. _____

2. Narigat a maawatan ngem ti Espiritu ti Dios nga *agnaed kadayo* ket no dayta ket saan unay a makapakigtot kasapulan a maawatantay a ti Espirituna ket agnanaed *kadayo*. Ti karina ket saannatayo a pulos a panawan wenno baybay-an. Ti Espiritu ti Kinapudno, ni Jesus a mismo, ti makipagbiag *kadayo* ken agnanaed iti *kaunggantayo*. Ngem ti Espiritu ti Kinapudno ket saan pay a dimteng. Daytoy ti makagapu no apay a naibaonda idia y Jerusalem tapno urayenda iti iyuumayna.

Paset 5

PAKAUNA: No maminsan ti pannakasaganad dagiti pagteng ket saan unay a nalawag. Narigat nga ibaga no kaano a napasamak dagiti banbanag ken no ania ti pannakasaganad iti pannakapasamakda. Sumagmamano a gundaway kalpasan ti panagungar binilin ni Jesus dagiti adalanna a mapanda idia y Galilea ket makitadanto Isuna (Mateo 28:7, 10). Narigat nga ammmoen no kaano a kinasinnarak ida ni Jesus idia y. Ammotayo ketdi nga adda iti 40 nga aldaw manipud panagungar agingga iti pannakaiyulina idia y langit isu a mabalin a napasamak kadagita nga al-aldaw. Ti maysa pay a saan a masigurado no Isuna ket naiyuli manipud iti nadakamat a bantay idia y Galilea (Mateo 28:16) wenno naiyuli Isuna iti sabali a lugar iti ruar ti Betania nga adda iti sakop ti Judea. Kinapudnona no sadino ken kaano ti pannakaiyulina ket saan a dagitoy ti napateg unay a punto. Nupay no kasta dagiti sao ni Jesus kadagiti adalanna ket

mangpataodda iti isu met laeng a pannursuro para kadayo ita nga agdama a kanito a kas iti inaramidna para kadakuada iti napalpalabas nga adu a tawen. Dagiti balikas ni Jesus kadagiti Sangapulo ket Maysa a naisurat iti Mateo 28:18-20 ket nagbalin naturay a bilin kadagiti tattao ti Dios iti amin a pakasaritaan iti tiempo.

ARAMIDEN: Basaen ti Mateo 28:16-20.

PANAGSANAY:

1. Sadino ti napanan dagiti adalan (bersikulo 16) _____
2. Apay a napanda sadiay? _____
3. Nakitada ni Jesus ket _____ Kenkuana.
4. Ngem, sumagmamano ti _____
5. Immasideg ni Jesus kadakuada. Ania ti inbagana kadakuada iti bersikulo 18? _____

6. Ngarud! Ania ti imbilin ni Jesus kadagiti Sangapulo ket Maysa (bersikulo 19)? _____

7. Ken (bersikulo 20)? _____
8. Ania ti inkarina (bersikulo 20b)? _____

PANURSURO: Adda tallo a nalatak a bersikulo a mangtengtengel ti Naimbag a Damag ti Dios para kadayo iti ababa a pannakaisarita. Sapulem ida kas pagibasaram ket isuratmo iti pakabuklanda.

1. Juan 3:16-17 _____

Iti Juan 3 maipalagip kadayo a ti Dios ti nagtignay manipud iti panagayatna iti amin a tattao. Ti tarigagayna idi ken agtultuloy koma a maisalakan ti sibubukel a lubong manipud iti basol, patay, ken iti diablo. Nagtignay ti Dios Ama babaen iti panangitedna iti no ania iti kapategan Kenkuana, ti bugbugtong ken kakaisuna nga Anakna. Intedna tapno amin a mamati iti Anakna a kas Mannubbotda ket maisalakanda ken maikkanda iti agnanayon a biag. Saan nga imbaon ti Dios Ama ni Jesus tapno ukomenna ti lubong ngem ketdi tapno isalakanna daytoy!

2. Efeso 2:8-9 _____

Insurat ni San Pablo dagitoy a balbalikas iti Iglesia idiy Efeso ken dagitoy met laeng a balbalikas ti naibaga kadatayo a denggen ita nga aldaw. Naisalakantayo babaen iti parabur, babaen iti ayat ti Dios kadatayo a saan a pulos a magun-odan wenno mapagtrabahoan, wenno pakaikarian. Naisalakantayo babaen ti sagut ti paraburna kadatayo, ti sagut ti ayatna. Ti ayatna ket sagut nga awan bay-bayadna a saan a pulos a magun-odan babaen kadagiti banag nga aramidentayo. Daytoy ket sagut a maawattayo laeng babaen iti pammati iti makasubbot nga aramid ni Jesus. Ibagbaga kadatayo ti Dios nga inaramid amin ti Anakna. *Teteletai!*

3. Mateo 28:19-20

Iti Mateo 28 ibagbaga ni Jesus nga amin a pagturayan ket Kukuana nga inted Kenuana ti Amana. Ita ibagbagana kadagiti adalanna, kadatayo ken amin a sumaruno kadatayo, “Inkayo ket aramidenyo nga adalan iti amin a lubong!” Daytoy ti awisna kadatayo a makiramantayo Kenkuana iti misiona ti agayab kadagiti adalan, iti mangbuniag iti Naganna, ket isuro iti panagtulnog iti Saona. Kangrunaan iti amin, intedna ti karina a kankanayon nga adda kadatayo, uray pay iti pagpatinggaan iti lubong. Kadagitoy a balbalikas ammotayo a napadayawantayo agsipud ta nairamantayo iti pagarianna ken annaknatayo. Kadagitoy a balbalikas ammotayo a daytoy a pammadayaw ket adda iti kakuyogna a pagrebbengan, ti pagrebbengan nga agbalin a kas para idanon iti damag iti kasta a Naimbag a Damag nga agpaay iti amin a tattao. Kadagitoy a balbalikas naikkantayo iti aramiden, ti aramiden a mangisuro kadagiti sabsabali kadagiti amin a naisuro kadatayo daytoy man ket adu wenno bassit. Kadagitoy a balbalikas naited kadatayo ti kari, ti kari ti kaaddana a mangited kadatayo ti kapiana a mangdaeg iti amin a pannakaawat.

PANAGIKABESA: Mabalin a napugtoamon no ania ti maited a tandaanam. Ti tarigagay ket dagitoy a tallo a bersikulo ket maikitikIti iti panunotmo tapno mapatalgedanka manen iti pannakaisalakanmo babaen iti pammati kadagiti aramid ken sao ti Apo. Ken, ti tarigagay pay ket saanka koma a maaddaan iti kanito a panagkapoy iti biagmo bayat a sigaganaygayka a makikadkadua iti Dios iti agdama a misionna iti amin a lubong a kaduatayo Isuna nga agayab kadagiti adalan.

No saanmo pay a naaramid daytoy, siguradoem nga isuratmo dagitoy a bersikulo iti bassit a papel ket ragsakem daytoy a karit a saan laeng nga iti panangtandaan ngem kasta pay ti panangsurot ken Jesus a panagtulnog iti ayabna: “Inkayo, agayab kadagiti adalan!”

PLANO ITI PANANGIPAKAT:

1. Lasinem iti maysa a paset iti biagmo nga ibilangmo a naibaon iti mision ti Dios ken naawis a makikadua iti aramid nga “Inkayo, agayab kadagiti adalan!” _____

2. Iti pannakaammom a maysaka nga inbaon ti Dios a mapan iti lubong, ania ti mabalbaliwana kenka daytoy iti wagas a pagbiagam ti biagmo, iti panangaramidmo ti innaldaw-aldaw a pagrebbengan ken aramidmo? _____

KARARAG: Wen, Apo, kayatko nga ibaga “Wen” Kenka ken iti awismo a makikaduaak Kenka iti misionmo. Aklonek nga ammok ken sangkabassit laeng iti pannakaawatko iti ayatmo kaniak, ti paraburmo a mangididiaya iti pammakawan kadagiti amin a dakes nga aramidko ken dagiti nagkurangak. Napalalo iti panagsiddaawko iti laksiid iti ammom maipapan kaniak ket kayatmo latta a makikaduaak Kenka. Kayatko unay nga ammoen a ti imatangmo ket kankanayon nga adda kaniak. Kasapulak ti pammatalgedmo manen a saan laeng nga *addaka* kaniak ngem ketdi Sika ket *agnaed* kaniak. Aramatennak, Apo, bayat iti pananglukatmo kadagiti matak tapno makitak dagiti gundaway a mangibingay ti ayatmo iti lugar a pagtrabahoan, iti pagadalan, iti karruba, ken iti uneg ti pamiliak. Agyamanak iti daytoy a pammadayaw, pagrebbengan ken aramiden. Agbalinak koma a napudno nga agserbi Kenka iti unos ti panagbiagko. _____

PASET A SUBLIAN

**TI AYAT TI DIOS,
TI BIAGTAYO**

PASET 1 KEN PASET 2

PANAGSUBLI

Kablaawanka! Nalipasmon ti dua a paset ti panagadal *Ti Ayat ti Dios, ti Biagtayo*. Ammom unay ti naladingit a pasamak ti pakasaritaan ti panagsagaba ni Jesus, ipapatay ken panagungar kas masarakan kadagiti uppata a nagsurat ti Ebangelio: Mateo, Markos, Lukas, ken Juan. Numan pay ammo ni Jesus nga Isu ket maliputan, pagtallikudan, masaplit, marabrabak ken mailansa iti krus, nagtalinaed a nangtungpal iti pagayatan ni Amana. Pagaammona a masapul a maaramid ti panggep nga immayanna. Simmurottayo Kenkuana manipud iti pannangan ti Paskua a kaduana dagiti adalanna a napan iti hardin ti Getsemane a nagkararaganna. Makitatayo manipud iti panagagek ni Judas, ken ti panangiturong dagiti soldado Kenkuana ken Annas ket Caifas. Agtugawtayo a siuulimek bayat panangbuyatayo iti pananglais ken pannakapadasna a kasurot ti panagtupra, panangtungpa, ken panangdusa dagiti soldado. Kalpasanna naipan ni Jesus ken Pilato nga awan nakitana a basolna, isu nga inbaonna ni Jesus ken Herodes. Kalpasan ti pannakaupay ni Herodes agsipud ta saan nga agpabuya para kenkuana, inpaima ni Herodes ni Jesus ken Pilato. Inpailansa ni Pilato ni Jesus nga adda nakasurat iti ngatoen ti ulona a mabasa: “Ni Jesus a taga Nazaret, Ari dagiti Judio.” Nailansa ni Jesus gapu iti kinasiasinona!

Kayat ni Jesus a manggeg ti lubong *“Tetelestai!”* Awanen ti sakripisio a nasapsapa a mangipakaammo wenno mangitudo iti maudi a sakripisio. Ni Jesus ti Sakripisio. Inaramidna ti pagbayad iti basol. Idiaya ti Dios ti pammakawan ken talna iti amin a mamati a ni Jesus ti Anak ti Dios ti Mangisalakan iti sangalubongan.

Ita ti oras para kenka nga agamiris. Lagipem a saan daytoy a pannubok, no di ket maysa la a gundaway a mangpatalged kenka ken ti panagadal bayat panagtuloy iti panagdaliasatmo. Dagiti balikas ni Jesus kadagiti adalanna ket isu met la a balikas nga ibagana kadakayo ken kaniak. Kas ti panangibaon iti Ama kaniak kasta met ti panangibaonko kadakayo. Babaen kadagitoy a balikas, maawistayo a maikuyog iti misiona nga mangibingay iti lubong a ti ayat ti Dios ket isu ti biagtayo!

1. Ania ti napasamak iti Domingo Ramos? _____

2. Ania dagiti dua wenno tallo a banag iti inbingay ni Jesus kadagiti adalanna iti Juan 13-16?
 - a. _____
 - b. _____

- c. _____
3. Siasino dagiti inkararganna iti Juan 17 ken ania ti maysa a banag a dinawatna para iti tunggal maysa?
- a. _____
- b. _____
- c. _____
4. Iti ababa a pannakaibaga, iladawan ti banag amalagip maipapan iti tunggal maysa kadagitoy a luglugar:
- a. Hardin ti Getsemane: _____

- b. Sango ti Sanhedrin iti imatang da Annas ken Caifas: _____

- c. Iti sumaklangan ti sango ni Pontio Pilato: _____

- d. Sadiay Golgota, ti lugar dagiti Banga-banga: _____

- e. Iti tanem: _____

- f. Iti dalan a mapan Emaus: _____

- g. Iti likudan dagiti nakabalunet a ruangan: _____

- h. Iti igid ti dan-aw: _____

- i. Iti tuktok ti bantay: _____

5. Ti biag ni Jesus ket ehemplo para kadatayo. Ania ti tallo kadagiti ehemplo ni Jesus manipud iti pakasaritaan ti pannakaparigatna iti napateg iti kaipapanna kenka.
- a. _____
- b. _____
- c. _____
6. Lagipem dagiti tallo a paset ti Biblia ken ibingaymo iti maysa wenno kadagiti dua a panangisarita ti panagsaksim no ania ti naiduma nga aramiden dagitoy a paset ti Biblia iti biagmo.

- a. _____

- b. _____

- c. _____

7. Insurat ni Juan ti Ebangeliona, “Dagitoy addada a naisurat, tapno patienyo a ni Jesus isu ti Cristo, ti Anak ti Dios; ken tapno gapu iti pammatiyo maaddaankayo ti biag iti naganna (Juan 20:31).” No adda agsaludsod kenka no patiem kadi dagitoy a banbanag a naisurat, ken ita ta nabasamon, kasano iti sungbatmo? _____

